

Iz sveta tišine

Letnik XXXVII, št. 2-3, februar-marec 2016 | ISSN 1318-139

**Razpis počitniških kapacitet za ohranjevanje
zdravja in rehabilitacijo oseb z okvaro sluha
2016 – poletje**

**Razpis za brezplačno letovanje
socialno ogroženih**

redvajana
e, informira
vezanih

Kulturni projekti Zveze v letu 2016

**Ustvarjalci oddaje Prisluhljivo tišini
so prejeli častno priznanje RTV Slovenija**

BigBAND
RTV SLOVENIJA

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je dvojna, februarska in marčevska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz življenja gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Prejšnja, obsežna številka je bila posvečena slavnostni otvoritvi Centra za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki je potekala 17. decembra 2015 v prostorih Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Tokratno številko posvečamo dogodkom v začetku letošnjega leta in poročilom o uspehih v preteklem letu. Ne spreglejte pa niti razpisov za koriščenje naših kapacitet in odmevov iz naših društev. V glasilu najdete poleg rednih rubrik tudi veliko koristnih in zanimivih informacij.

Zahvaljujemo se vam za prispevke in upamo, da boste z nami sodelovali tudi v prihodnje. Glasilo Iz sveta tišine prispeva h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Če bi želeli tudi sami napisati kakšen prispevek, ste pristrčno vabljeni, da ga pošljete po elektronski pošti ali na naslov Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, **s pripisom 'za IST'**.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite prejemati, vas vabimo, da nam na naslov Zveze ali po elektronski pošti sporočite svoje ime, priimek ter naslov, da vas uvrstimo med njegove prejemnike.

Ne pozabite tudi na spletno glasilo IST, ki je dosegljivo na spletni strani www.zveza-gns.si.

Še vedno velja vabilo za dejavno sodelovanje pri ustvarjanju našega skupnega glasila Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

V uredništvo prihajajo različne vrste datotek in fotografij za objavo. Radi bi vas vnovič spomnili na že napisana navodila, kako in v kakšni obliki je treba pripraviti in poslati datoteke. Le ob upoštevanju navodil bomo lahko zagotovili kakovost našega tiskanega medija.

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije narejene s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega čitalca, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB. Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument! Ko boste besedilo v Wordu poslali po elektronski pošti, zraven pripnite še fotografije v formatu jpg. Če poslane fotografije in besedila ne bodo ustrezala navodilom, bomo članke prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Uredništvo

Izdajatelj: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** www.zveza-gns.si **Urednik:** Adem Jahjefendić, urednistvo.ist@zveza-gns.si **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko, Robert Žlajpah **Lektorica:** Anita Jurič **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo obvezno tudi mnenja ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografiji na naslovnici: Ustvarjalci oddaje Prislunhimo tišini so prejeli častno priznanje RTV Slovenija **Foto:** Matej Kolaković

Okrogla miza »Polžev vsadek mi je spremenil življenje«

25. februarja leta 1957, torej pred kar 59 leti, sta francoska zdravnik André Djourno in Charles Eyriès prvič spodbudila slušni živec z električnimi impulzi. 21 let kasneje, leta 1978, pa je dr. Graeme Clark izvedel prvi operativni poseg polževega vsadka. Prvi prejemnik vsadka je sluh izgubil v prometni nesreči, zato 25. februar obeležujemo kot mednarodni dan polževega vsadka.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je na svetu 360 milijonov ljudi ali 5 % svetovne populacije z okvaro sluha, od tega je kar 32 milijonov otrok. Glede na to, da je sluh pri otrocih izjemnega pomena za njihov uspešen razvoj, se v letošnjem letu še posebej poudarja pomen zgodnjega odkrivanja, preprečevanja in varovanja sluha pri otrocih.

Ker je marsikje v Evropi treba pregled sluha neposredno plačati, so v mnogih evropskih državah 3. marca potekale akcije testiranja sluha in svetovanja vsem tistim, ki menijo, da slabše slišijo, saj sta prav profesionalni pregled in oskrba z ustreznimi pripomočki izjemnega pomena. 3. marec je kot svetovni dan sluha namenjen ozaveščanju in spodbujanju, da se razmišlja o ustreznih strategijah na področju javnega zdravja, ki bi pripomogle k zmanjšanju razširjenosti izgube sluha.

Ob obeležitvi teh dveh pomembnih praznikov smo tudi na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije 10. marca organizirali okroglo mizo »Polžev vsadek mi je spremenil življenje«, ki je bila namenjena uporabnikom polževega vsadka, staršem otrok s polževim vsadkom in potencialnim kandidatom, ki se zanj odločajo. Več o omenjenem dogodku boste lahko prebrali na naslednjih straneh.

Ko na koledarju obrnemo list in se pred nami pojavi mesec marec, se zavemo, da prihaja pomlad. Zima počasi izgublja svojo moč, gore pa belo pokrivalo. Dnevi so vse toplejši in noči se krajšajo. Pomlad je letni čas, ko rastline po zimskem počitku znova poženejo in zacvetijo.

Marec je tudi mesec, v katerem urne kazalce premaknemo za uro naprej. Zvončki so že pokukali iz zemlje, trobentice so zacvetele in narava se prebujala v vsej svoji veličini. Pustne šeme so uspešno pregnale zimo in kostume smo pospravili v omare.

Marec pa je tudi mesec, posvečen materam in ženam. Upam, da se nanje spomnite tudi ostale dni v letu, ne le na njihov praznik. Vsem ženam, materam ter dekletom želimo vesel praznik žena in da bi cvetje dobivale vse leto, ne le v marcu.

Adem Jahjefendić

S sekretarjeve mize

»Pravi prijatelj ni slep za napake, temveč jih iz spoštovanja in ljubezni raje spregleda.«

Zakon o osebni asistenci

Delovna skupina na Zvezi je v sestavi predstavnikov gluhih, naglušnih, oseb z gluhošlepoto in polževimi vsadki obravnavala aktualni predlog zakona in podala pisne predloge v Državni zbor. Poleg tega so se člani delovne skupine sestali s poslansko stranko SMC (Stranka modernega centra), kjer smo skupaj obravnavali omenjene predloge. Do dokončne odločitve glede nadaljevanja dela na tem zakonu te politične stranke še čakamo.

Pravilnik o tehničnih pripomočkih

Delovna skupina na Zvezi je v sestavi predstavnikov gluhih, naglušnih, oseb z gluhošlepoto in polževimi vsadki obravnavala aktualni predlog zakona in podala pisne predloge na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Branko Gornjec – podpredsednik Sveta za tehnične pripomočke na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Na ustanovitveni seji sveta so izvolili mag. Cveta Uršiča za predsednika ter Branka Gornjeca skupaj z Mirjam Kanalec za podpredsednika. Svet bo med drugim obravnaval tudi pisne predloge Zveze.

Branko Gornjec

Zakon o športu

Aktivno smo sodelovali z Zvezo za šport invalidov Slovenije glede priprave predlogov sprememb Zakona o športu. Predvideli smo številne predloge za izboljšanje stanja športa invalidov, med drugim tudi za naše športnike.

Anja Drev

Letni program športa

V letu 2016 je začel veljati nov Letni program športa Ministrstva za izobraževanje, znanost, šolstvo in šport. Velika novost se dotika tudi športa invalidov in statusa športnikov invalidov. O vsem tem smo poročali v vseh naših medijih.

Sestanek vodij kulturnih sekcij

Na Zvezi je potekal sestanek kulturnih sekcij društev z namenom priprave izvedbenega plana dela za leto 2016 in obravnav poročil za preteklo leto. Sestavili so letni program različnih aktivnosti. Program je objavljen tudi v naših medijih.

Gledališki festival

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije postala članica Košarkarske zveze Slovenije

Izvršni odbor Košarkarske zveze Slovenije je potrdil Zvezo kot svojo članico za reprezentanco gluhih v košarki. V skladu z novim načinom dela bodo nacionalne krovne športne organizacije morale skrbeti tudi za šport invalidov v svoji športni disciplini.

Deseto evropsko prvenstvo gluhih v košarki, Turčija 2012

Mladi gluhi

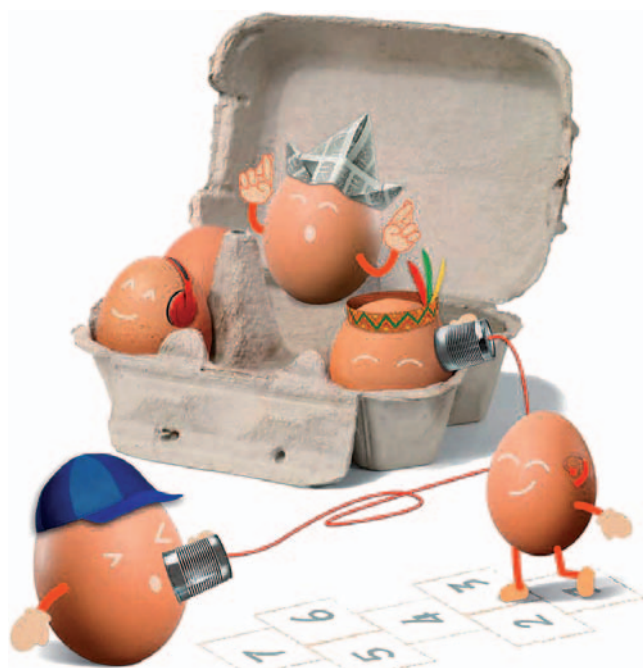
Organizirali smo prvo srečanje mladih gluhih, ki je potekalo v prostorih društva v Ljubljani ter ob prisotnosti mladih gluhih s Hrvaške, ki so tudi prevzeli določena predavanja. Začrtali so smernice dela in začeli s prvimi pripravami na skupno srečanje mladih gluhih iz Slovenije s predstavniki EUDY – Evropske zveze mladih gluhih, ki bo meseca maja.

Srečanje mladih gluhih

Svetovni dan sluha – 3. marec

Ob svetovnem dnevu sluha smo pripravili posebno izjavo za javnost ter okroglo mizo. Prav tako smo pripravili posebno video priredbo svetovno znane pevke Adelle Hello v slovenskem znakovnem jeziku in mednarodni kretnji. Zabeležili smo rekordno gledanost in veliko pohval na pripravljena video-posnetka.

Izguba sluha v otroštvu, »Ukrepajmo zdaj«

Slovar slovenskega znakovnega jezika na Facebooku in več kot 600 naloženih aplikacij Slovarja slovenskega znakovnega jezika

Slovar slovenskega znakovnega jezika na Facebooku beleži vedno več ogledov. Socialno omrežje je priljubljeno interaktivno okolje in vedno več ljudi tudi prek tega medija dostopa do naših vsebin. Na splošno se je slovar zelo lepo razširil med ljudi. Rastejo ogledi slovarja na spletni strani Zveze in tudi beležimo že več kot 600 naloženih brezplačnih mobilnih aplikacij Slovarja slovenskega znakovnega jezika.

Slovar | Kviz

Vnesite iskano besedo ali besedno zvezo...

Način 1: Vnesite iskano besedo ali besedno zvezo v polje zgoraj

Tematski sklopi

Slovenščina	Učni primeri-SZJ	Besedne zveze	Horoskop
10	6	14	2
Učni primer - mednarodna kretnja	Računalništvo	Stroji	ABECEDA
9	13	4	27
Sporazumevanje	Osebe	Živali	Družbena ureditev, politika
88	95	111	143

Slovar znakovnega jezika tudi na spletni strani Zveze

Razpis za letovanje in razpis za socialno ogrožene

Objavili smo razpis za brezplačno letovanje in ohranjanja zdravja za socialno ogrožene gluhe, naglušne, osebe z gluhoslepoto in polževimi vsadki. Prav tako smo objavili razpis za letovanje vseh naših članov in uporabnikov.

Počitniški dom Kranjska Gora

Poročilo Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS 2015

V roku smo skupaj z društvi oddali poročilo Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji za leto 2015. Vsi smo na državni in lokalni ravni realizirali programe in naložbe ter smo že v fazi izvajanja plana dela za leto 2016.

Okrogla miza »Polžev vsadek mi je spremenil življenje« v sklopu mednarodnega dne polževega vsadka

Okrogla miza, ki je bila namenjena uporabnikom polževega vsadka, staršem otrok, potencialnim kandidatom in vsem strokovnim sodelavcem na tem področju je bila zelo dobro obiskana s strani

Okrogla miza »Polžev vsadek mi je spremenil življenje«

uporabnikov iz vseh štirih skupin gluhih, naglušnih, oseb z gluhoslepoto in polževim vsadkom. Prav tako je prišlo kar nekaj staršev in strokovnih sodelavcev. Široka paleta strokovnjakov in sogovornikov je omogočila, da je vsak udeleženec lahko dobil odgovore na svoja vprašanja.

Mednarodni dan polževega vsadka – 25. februar

Ob mednarodnem dnevu polževega vsadka smo organizirali okroglo mizo ter pripravili posebno izjavo za javnost. Vse izjave za javnost povzemajo različni mediji ter nas vabijo, da podamo dodatne informacije in izjave za njihove bralce, poslušalce ali gledalce.

Novosti na RTV Slovenija za gluhe in naglušne

Obveščamo vas, da si lahko oddaji Utrip z znakovnim jezikom in Zrcalo tedna z znakovnim jezikom ogledate poleg sočasnega predvajanja na MMC TV tudi v ponovitvi na TVS 3. Oddaja Utrip z znakovnim jezikom je na sporedu vsako soboto ob 23. uri in oddaja Zrcalo tedna z znakovnim jezikom vsako nedeljo ob 23.10. Vsak ponedeljek se na TV SLO 3 predvaja oddaja »Sosed sosedu«, v kateri se predstavlja čezmejno sodelovanje in posamezne države. Celotna oddaja je na spletni strani RTV4 opremljena tudi s podnapisi za gluhe in naglušne.

Aplikacija Kraljična na zrnju graha dostopna tudi za mobilne telefone

Aplikacija Kraljična na zrnju graha je dostopna tudi za mobilne telefone ne glede na tip telefona in platformo. Naložite si jo lahko tako na GooglePlay

Aplikacija Kraljična na zrnju graha

Store in AppStore. Aplikacija je brezplačna in ponuja zabavo tako za otroke kot celo družino. Gre za zabavno učenje znakovnega jezika in prispeva k večji literarnosti gluhih otrok in vseh, ki se učijo znakovnega jezika.

Matjaž Juhart

Izjava za javnost

ZDGNS, Ljubljana, 24. 2. 2016

25. februar – mednarodni dan polževega vsadka

Tehnološki napredek na področju medicine omogoča marsikomu skorajda normalno vključevanje v življenje. Ena od takšnih neverjetnih tehnoloških iznajdb je prav gotovo polžev vsadek (cochlearni implant), ki praktično omogoča gluhim osebam ponovno slišati.

Tako sedaj vsadek v svetu omogoča skoraj 600.000 osebam ponovno ali sploh prvič slišati, od tega je več kot 150.000 uporabnikov polževega vsadka v Evropi. V Sloveniji pa je bilo do leta 2014 implantiranih že več kot 300 oseb.

Polžev vsadek je elektronski vgradni slušni pripomoček, ki pravzaprav nadomesti delovanje notranjega ušesa. Zapletena naprava pretvarja zvočno valovanje iz okolice v električne impulze, ki preko zunanje enote, tako imenovanega govornega procesorja, prenesejo le-te v notranji del, imenovan implant, ki je nameščen pod kožo tik za ušesom in katerega elektroda pošilja impulze do slušnega živca.

25. februarja leta 1957, torej pred kar 59 leti, sta francoska zdravnik André Djourno in Charles Eyriès prvič spodbudila slušni živec z električnimi impulzi. 21 let kasneje, leta 1978, pa je dr. Graeme Clark izvedel prvi operativni poseg polževega vsadka. Prvi prejemnik vsadka je sluh izgubil v prometni nesreči.

Med letoma 1985 in 1986 pa je prav tako dr. Clark v bolnišnici »Royal Victorian Eye and Ear hospital« poseg prvič izvedel na dveh otrocih, starih 10 in 5 let. Prvi vsadki so bili dokaj nerodni, s procesorjem, ki se ga je nosilo okoli vratu, toda v času dveh let je tehnologija tako močno napredovala, da je bil že leta 1998 razvit prvi multikanalni polžev vsadek, poimenovan Esprit, kjer se je govorni procesor namestil takoj za ušesom in nošnja okoli vratu ni bila več potrebna.

Iskanje vedno boljše tehnike in rešitev nudi uporabnikom čedalje zahtevnejše poslušanje in normalizacijo pri poslušanju. Obenem se razvija tehnologija v smeri udobnosti in varnosti ter seveda možnosti, da se govorni procesor uporablja tudi v vlažnih in mokrih okoljih.

Treba pa se je zavedati, da gre pri vstavitvi polževega vsadka za operativni poseg, da je rehabilitacija zahtevna in da terja od posameznikov dobro, aktivno in tudi dolgotrajno sodelovanje.

Pri otrocih je pomembna zgodnja implantacija, ki omogoča bistveno boljši govorni razvoj, normalizacijo življenja in polnopravno vključevanje v okolje. Seveda pa je rehabilitacija zahtevnejša in poteka drugače kakor pri odraslih. Oglušelim odraslim vsadek omogoči ponovno slišati že pozabljene zvoke, veliki večini pa tudi omogoča višjo kakovost življenja kakor pred implantacijo.

Glede na staranje populacije in zahtevnost življenja ter opravljanja delovnih obveznosti bodo vsadki postajali čedalje bolj poznani in aktualni tudi med populacijo, starejšo od 70 let. Sicer pa je bil v letu 2010 najstarejši uporabnik polževega vsadka g. Jack Walley s častitljivo starostjo 102 leti. Vsadek je prejel leta 1991, ko je bil star 83 let.

Povzamemo lahko, da je polžev vsadek naprava, ki marsikomu omogoča kvalitetnejše življenje.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je reprezentativna invalidska organizacija za osebe z okvaro sluha (gluhi, naglušni, osebe s polževim vsadkom in gluhoslepi) na državni ravni, v katero je vključenih 13 društev gluhih in naglušnih po vsej Sloveniji.

**Darja Pajk, podpredsednika ZDGNS,
uporabnica polževega vsadka,
Mladen Veršič,
predsednik ZDGNS**

Razpis počitniških kapacitet za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z okvaro sluha 2016 – poletje

Za poletno sezono 2016 bo v društvih gluhih in naglušnih objavljen razpis za naslednje počitniške kapacitete:

1. Hotel Fiesa
2. Počitniški prikolici Fiesa
3. Počitniški dom Piran
4. Moravske Toplice – apartmaji
5. Počitniški dom Kranjska Gora

Načini in možnosti koriščenja, počitnikovanja ter plačevanja omenjenih kapacitet so podrobno zapisani v celotnem razpisu, ki je na voljo v društvih.

1. Hotel Fiesa

Fiesa 57, 6330 Piran

Zveza ima na razpolago tri dvoposteljne sobe v Hotelu Fiesa, katerih cene so za člane z okvaro sluha subvencionirane z njene strani, in sicer:

1. soba št. 105 (2 ležišči + 1 pomožno ležišče – pogled na kopno),
2. soba št. 304 (2 ležišči + 1 pomožno ležišče – pogled delno na morje, delno na kopno),
3. soba št. 305 (2 ležišči – pogled na morje).

V ceno sta vključena bivanje in polpenzion. Ostala doplačila:

- doplačilo bivanja ene osebe v dvoposteljni sobi,
- doplačilo za dodaten obrok (kosilo) plača uporabnik na recepciji hotela,
- doplačilo za otroško posteljo.

Vse sobe so opremljene s TWC, televizijo in klimo. Turistične takse osebe z okvaro sluha ne plačujejo!

Izmenje v Hotelu Fiesa potekajo tako: odhod do 10. ure zjutraj, prihod od 14. ure dalje. Za bivanje v Hotelu Fiesa je nujno potreben in obvezen dokument potrjena napotnica – vavčer, ki jo izda Zveza. Brez napotnice počitnikovanje preko Zveze ni možno. Odgovorni v Hotelu Fiesa so dolžni gostom/članom iz Zveze nuditi vse storitve, zapisane na napotnici. Vsa doplačila glede prehrane, ki jih člani koristijo v Hotelu Fiesa, se plačujejo neposredno v Hotelu Fiesa s strani članov in se za njih ne bremenijo Zveze.

2. Prikolici v Avtokampu Fiesa

Fiesa 57b, 6330 Piran

Med počitniške kapacitete Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije sodita tudi dve prikolici s štiri ležišči v Avtokampu Fiesa:

- prikolica MIMOZA (4 ležišča),
- prikolica OLJKA (4 ležišča).

Izmene v prikolicah potekajo tako: odhod do 9. ure zjutraj, prihod od 11. do 15. ure. Za prihod in bivanje v prikolicah je obvezen dokument izpisana in potrjena napotnica – vavčer s strani Zveze. Brez napotnice počitnikovanje v domu ni možno. Ob prihodu se javite na recepciji, kjer vas bo pričakala oskrbnica in prevzela napotnico ter vam predala ključe prikolice. Ob odhodu koristniki oddajo ključe oskrbnici, ki skupaj z njimi pregleda stanje prikolice. Koristnik mora ob odhodu prikolico temeljito počistiti. V prikolici lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici. Koristniki prikolice uporabljajo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V prikolico ni dovoljeno voditi domačih živali!

3. Počitniški dom Piran

Tomšičeva 29, 6330 Piran

V Piranu ima Zveza društev gluhih in naglušnih Počitniški dom s štirimi apartmaji, ki se nahajajo v dveh etažah:

- I. etaža: APARTMA ŠT. 1 (4 ležišča – zakonska postelja in pograd),
APARTMA ŠT. 2 (4 ležišča – zakonska postelja in pograd),
- II. etaža APARTMA ŠT. 3 (4 ležišča – zakonska postelja in postelji na galeriji),
APARTMA ŠT. 4 (2 ležišči – zakonska postelja).

Vsi apartmaji so opremljeni s klimatsko napravo in imajo svetlobni zvonec.

Izmene v Počitniškem domu Piran potekajo tako: odhod do 9. ure zjutraj, prihod od 11. do 15. ure. Za prihod in bivanje v Počitniškem domu Piran je obvezen dokument izpisana in potrjena napotnica – vavčer s strani Zveze. Brez napotnice počitnikovanje v domu ni možno. Ob prihodu oskrbnica prevzame napotnico in preda ključe od apartmaja. Ob odhodu koristniki oddajo ključe oskrbnici, ki opravi pregled apartmaja. Koristnik mora ob odho-

du apartma temeljito počistiti. V apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici. Koristniki apartmajev uporabljajo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

4. Moravske Toplice – apartmaji

Naravni park Terme 3000, Kranjčeva 12

Apartmentno naselje Prekmurska vas, Moravske Toplice.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je lastnik štirih apartmajev v apartmajem naselju Prekmurska vas, v sklopu Naravnega parka Terme 3000 Moravske Toplice. Apartmajsko naselje sestavljajo hišice z različnimi tipi apartmajev. Apartmaji Zveze so:

1. Trobentica ŠT. 5 – za 3 osebe,
2. Marjetica ŠT. 18 – za 4 osebe,
3. Marjetica ŠT. 45 – za 4 osebe,
4. Sončnica ŠT. 8 – za 5 oseb

V vseh apartmajih so vgrajeni TV-indukcijska zanka za naglušne osebe, svetlobni zvonec in klimatska naprava. Na vsak apartma pripadata dve kopalni karti v kopalnem kompleksu Terme 3000. Ključi apartmajev se dobijo na recepciji Hotela Termal ob predložitvi napotnice Zveze za bivanje v posameznem apartmaju. Prav tako se ključi vrnejo na recepciji. Vkolikor bo posameznik izgubil karto ali ključe, bo v celoti poravnal stroške nakupa nove karte in ključev.

Izmene potekajo tako: odhod do 11. ure zjutraj, prihod po 14. uri. Koristnik mora ob odhodu apartma temeljito počistiti. V apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici. Koristniki apartmajev uporabljajo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe! V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

5. Počitniški dom Kranjska Gora

Naselje Slavka Černeta 11, 4280 Kranjska Gora

V Kranjski Gori ima Zveza Počitniški dom, za katerega skrbi oskrbnica. V domu je na voljo osem apartmajev.

1. ETAŽA: Apartma 1 – 4 ležišča
Apartma 2 – 2 ležišči
Apartma 3 – 4 ležišča
2. ETAŽA: Apartma 4 – 4 ležišča
Apartma 5 – 2 ležišči
Apartma 6 – 4 ležišča
Apartma 7 – 3 ležišča
Apartma 8 – 3 ležišča

Vsi apartmaji so opremljeni s TV-sprejemniki in svetlobnimi zvonci.

Izmene v Počitniškem domu Kranjska Gora potekajo tako: odhod do 11. ure zjutraj, prihod od 12. do 15. ure. Za prihod in bivanje v Počitniškem domu Kranjska Gora je obvezen dokument izpisana in potrjena napotnica – vavčer s strani Zveze. Brez napotnice počitnikovanje v domu ni možno. Ob prihodu oskrbnica prevzame napotnico in preda ključe od apartmaja. Ob odhodu koristniki oddajo ključe oskrbnici, ki opravi pregled apartmaja. Koristnik mora ob odhodu apartma temeljito počistiti. V apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici. Koristniki apartmajev uporabljajo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe! V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

Aleksandra Rijavec Škerl

Način koriščenja kapacitet

V času poletne sezone so v vseh počitniških kapacitetah razpisani sedemdnevni termini. Društva sama organizirajo informiranje in oddajanje kapacitet svojim članom na podlagi prejetega razpisa in sprejetega cenika. Upravičenost do subvencionirane cene v počitniških kapacitetah imajo samo člani/invalidi in njihovi ožji družinski člani (določilo pravilnika). Osnova za subvencionirano ceno je potrdilo ustreznega organa o okvari sluha. Članska izkaznica ni osnova za koriščenje subvencionirane cene.

Člani iz društev se prijavljajo za počitnikovanje v svojem društvu na podlagi interne organizacije. Društva sama vnesejo rezervacijo v računalniški program počitnikovanja glede na dodeljene termine letovanja. Zveza mora pri tem imeti popolne podatke v evidenci počitnikovanja. Po vnosu rezervacije v računalniški program bo Zveza koristniku letovanja posredovala ponudbo za plačilo letovanja. Po prejemu plačila bo Zveza koristniku letovanja posredovala napotnico, navodila za letovanje in zapisnik o prevzemu počitniške enote.

Stornacija oz. odpoved letovanja je možna samo z dokazilom na podlagi Pravilnika o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja (bolezen, smrt ali drug primer višje sile).

Morebitne nezasedene termine bo Zveza po izteku roka razpisa odprla za proste rezervacije. Interesenti bodo lahko počitnikovali v prostih terminih (terminih, ki jih društva ne bodo zasedla) na osnovi vnosa rezervacije prek društva ali samostojne rezervacije prek spletne strani Zveze oz. dogovora z Zvezo in po pogojih, ki jih določa Zveza.

Za bivanje v počitniških kapacitetah je obvezen dokument potrjena napotnica (vavčer) s strani Zveze. Brez napotnice počitnikovanje ni možno. V apartmajih lahko bivajo samo osebe, ki so navedene na napotnici. Vsi koristniki morajo upoštevati hišni red, ki je izobešen na vidnih mestih v počitniških kapacitetah. V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali! Koristnike, ki ne bodo upoštevali pravil, se bo sankcioniralo na podlagi Pravilnika o koriščenju počitniških kapacitet in sklepa Upravnega odbora.

Na podlagi 42. člena, 6. točka, prvi odstavek Zakona o DDV je storitev počitnikovanja za invalide oproščena plačila davka na dodano vrednost (DDV). Pri članih neinvalidih in zunanjih uporabnikih se po Zakonu o DDV davek obračuna.

Člani društev – invalidi (osebe z okvaro sluha) so oproščeni plačila turistične takse, vkolikor pri oskrbniku ali na recepciji predložijo člansko izkaznico. Ostali poravnajo turistično takso ob odhodu pri oskrbniku ali na recepciji.

Način in rok za oddajo prijav na razpis

Prijave potekajo prek matičnih društev in se beležijo v računalniški program počitnikovanja. Zadnji rok za oddajo rezervacij je 15. 5. 2015. Celotni razpis s termini in cenami si lahko ogledate v matičnem društvu, ker potekajo tudi prijave na razpis.

Aleksandra Rijavec Škerl

Ste gluhi, naglušni, gluhoslepi ali oseba s polževim vsadkom in bi se želeli naučiti slovenskega znakovnega jezika?

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
organizira
**BREZPLAČNI TEČAJ SLOVENSKEGA
ZNAKOVNEGA JEZIKA!**

Tečaj bo potekal na
Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije
(Drenikova ulica 24, Ljubljana).
V kolikor vas zanima,
se lahko prijavite v matičnem društvu ali na
info@zveza-gns.si.

Rok za prijavo je 21. april 2016.

Predstavitev počitniških kapacitet Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, ki so namenjene ohranjanju zdravja in rehabilitaciji oseb z okvaro sluha

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije razpolaga z enaindvajsetimi počitniškimi zmogljivostmi, v katerih je 70 postelj in 4 pomožna ležišča, namenjene pa so letovanju gluhih in naglušnih iz vse Slovenije.

Kranjska Gora

V Kranjski Gori ima Zveza Počitniški dom, ki se nahaja v Naselju Slavka Črneta, blizu ceste Kranjska Gora–Vršič, v mirnem predelu, kjer so urejene stanovanjske hiše in manjši penzioni. V bližini je trgovski center. Do avtobusne postaje je približno 400 metrov. Dom je lepo in funkcionalno urejen. Ob njem je parkirišče, na voljo pa je tudi garaža. Zanj skrbi oskrbnica, ki vas ob prihodu sprejeme in uredi vse formalnosti (prevzem napotnice, predaja ključev, prijava in odjava, plačilo turistične takse). Vsakemu apartmaju v času bivanja v njem pripada ena smučarska vozovnica. V domu je osem apartmajev in ena manjša soba, ki so razporejeni v pritličju in nadstropju, ter sejna soba, čajna kuhinja, savna s kopalnico, prostor za športne dejavnosti in garaža.

- Pritličje:

Apartma 1, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokriti balkon.

Apartma 2, 2 ležišči

Apartma se nahaja v enem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru sta manjša kuhinja z jedilno mizo in pograd.

Apartma 3, 4 ležišča

Apartma se nahaja v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru so večja kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in pograd.

- Prvo nadstropje:

Apartma 4, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokriti balkon.

Apartma 5, 2 ležišči

Apartma se nahaja v dveh daljših prostorih in ima kopalnico s tuš kabino. V enem je manjša kuhinja z jedilno mizo, v drugem pa dve ležišči.

Apartma 6, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na ločena balkona.

Apartma 7, 3 ležišča

Apartma se nahaja v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče. Apartma ima izhod na balkon.

Apartma 8, 3 ležišča

Apartma se nahaja v manjšem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskimi sprejemniki in svetlobnimi zvonci. Med poletno sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih. Uporabniki apartmajev s seboj prinesejo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

Moravske Toplice

Zveza je lastnik štirih apartmajev v apartmajskem naselju Prekmurska vas, ki je v sklopu Naravnega parka Terme 3000. Apartmajsko naselje sestavljajo hišice z različnimi tipi apartmajev. Naselje je od hotelov Term 3000 oddaljeno približno 300 metrov in ima urejeno parkirišče. Zdraviliški kompleks poleg hotelov vključuje športno-rekreacijske površine in golf igrišče. V bližini je več gostinskih in trgovskih lokalov ter pošta. Od Murske Sobote je naselje oddaljeno približno deset kilometrov. Urejene so avtobusne povezave. Za apartmaje skrbi oskrbnik. Uporabniki apartmaja se ob prihodu javijo na recepciji apartmajskega naselja, kjer predajo napotnico in prevzamejo ključke. Na recepciji poskrbijo za prijavo in odjavo, plačilo turistične takse in vstopnice za kopališče. V vsakem apartmaju se lahko uporabljata dve vstopnici za kopališče.

Apartmaji se nahajajo v štirih objektih, imenovanih Sončnica 8, Marjetica 18, Marjetica 45 in Trobentica 5. V vseh sta vgrajena televizijska indukcijska zanka za naglušne in svetlobni zvonček za gluhe osebe. Ogrevajo se z električnimi radiatorji, v njih pa sta grelnik tople vode in televizijski sprejemnik. Apartmaji so v dveh nivojih, v pritličju in mansardi.

Apartma Sončnica 8, 5 ležišč

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in enim ležiščem. V mansardnem delu je kopalnica s tuš kabino in soba, kjer so zakonska postelja in dve ležišči. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 18, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardnem delu sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 45, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve

osebi. V mansardnem delu je kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso in klimatsko napravo.

Apartma Trobentica 5, 3 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi ter kopalnica s tuš kabino. V mansardnem delu oziroma na galeriji je soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso in klimatsko napravo.

Med poletno sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih. Uporabniki apartmajev s seboj prinesejo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

Piran

V Piranu ima Zveza lastni Počitniški dom, ki je odprt od začetka maja do konca septembra. Nahaja se v mestnem jedru, v bližini piranskih vrat. Do morja je približno petdeset metrov, ulice so ozke, deloma asfaltirane, deloma tlakovane. Parkiranje je urejeno zunaj mestnega jedra. Dom je v ozki hiši, v pritličju so sprejemnica za goste in sanitarije, v prvem in drugem nadstropju po en apartma, v mansardi pa dva apartmaja – eden od njiju ima spalni prostor na galeriji.

Apartma 1, 4 ležišča

Apartma se nahaja v prvem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V večjem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, kjer sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 2, 4 ležišča

Apartma se nahaja v drugem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, kjer sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 3, 4 ležišča

Apartma se nahaja v mansardnem delu in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in zakonska postelja. Dve ležišči sta na galeriji, ki je sestavni del apartmaja.

Apartma 4, 2 ležišči

Apartma se nahaja v mansardnem delu in ima dnevni prostor, kopalnico s tuš kabino ter manjšo sobo. V dnevnem prostoru je kuhinjska niša z jedilno mizo, v manjši sobi pa zakonska postelja.

Vsi apartmaji so opremljeni s klimatskimi napravami in grelniki tople vode. Zanje skrbi oskrbnica, ki goste sprejema na osnovi napotnice, uredi prijavo in odjavo ter plačilo turistične takse. Z garažno hišo Fornace je dogovorjeno, da so stroški uporabe garažne hiše s predložitvijo napotnice subvencionirani. Med sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih. Uporabniki apartmajev s seboj prinesejo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V apartmaje ni dovoljeno voditi domačih živali!

Kompleks Fiesa

Lastnice Komplexa Fiesa so Zveza društev vojnih invalidov Slovenije, Zveza delovnih invalidov Slovenije ter Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije. Sestavljata ga avtokamp in hotel. Zveza ima v avtokampu na voljo dve prikolici, v hotelu pa tri sobe.

Avtokamp Fiesa

V avtokampu sta dve prikolici s štirimi ležišči, ki se ju lahko uporablja od začetka maja do konca septembra. Med sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih. Uporabniki prikolic s seboj prinesejo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. Ob prikolicah je predprostor (baldahin), v katerem so štedilnik, hladilnik in delovni pult. V prikolicah je

televizijski sprejemnik, imajo pa tudi dodatni nadstrešek. Pred prikolico je ograjeni prostor za mizo, stole in senčnik. Ob parceli, kjer stojita prikolici, je parkirni prostor.

Za prikolici skrbi oskrbnica. Za vstop v avtokamp je potrebna napotnica, potrjena s strani Zveze (vavčer), ki se jo pusti v recepciji, kjer poskrbijo za prijavo, odjavo in plačilo turistične takse. Oskrbnik po opravljenih formalnostih uporabnikom preda ključke, ob odhodu pa skupaj z njimi pregleda stanje v prikolici. V avtokampu, ki je blizu morja, so sanitarije s toplo vodo in trgovina. Do obale vodi asfaltirana pešpot. Med sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih. Uporabniki prikolic s seboj prinesejo lastno posteljnino, brisače in kuhinjske krpe. V prikolice ni dovoljeno voditi domačih živali!

Hotel Fiesa

Hotel ima pritličje in tri etaže. V pritličju so recepcija, kuhinja in večnamenski prostor z jedilnico ter zimskim vrtom. V ostalih etažah so hotelske sobe s sanitarijami.

V hotelu Fiesa ima Zveza tri dvoposteljne sobe. Ena soba ima pogled na morje, druga delno na morje, delno na kopno, tretja pa na kopno. Vse so opremljene z zakonsko posteljo, kopalnico, televizijskim sprejemnikom, telefonom in klimatsko napravo. Soba s pogledom na morje ima balkon.

Bivanje v hotelu Fiesa po subvencionirani ceni je možno od sredine junija do sredine septembra v vnaprej določenih sedemdnevni terminih. Izven teh terminov cena bivanja ni subvencionirana. V subvencionirano ceno je vključen polpenzion. Za doplačilo je možno dobiti tudi kosilo. Med sezono veljajo sedemdnevni termini po društvih.

Aleksandra Rijavec Škerl

Pravilnik o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije

Upravni odbor Zveze je na svoji redni seji 22. 9. 2015 sprejel Pravilnik o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo, ki je začel veljati s 1. 1. 2016. Spodaj je kratek povzetek pravilnika, ki se nanaša na razpis – poletje 2016. Celotni pravilnik je dostopen v društvih.

Storitve enot

V enotah apartmajskega tipa je uporabnikom zagotovljena namestitvev, ki vključuje potrebno opremo za vodenje gospodinjstva.

Način uporabe enot

Uporabniki enot Zveze se morajo obnašati kot dobri gospodarji in so pri koriščenju enot dolžni upoštevati hišni red in navodila za bivanje, ki podrobneje določajo način koriščenja enot. Hišni red in

navodila za bivanje mora Zveza zagotoviti v vseh enotah in jih izobesiti na vidnem mestu. V enotah je prepovedano kajenje. V enote je prepovedano voditi male živali oz. hišne ljubljence. Izvzeti so le registrirani psi pomočniki.

Postopek za dodelitev pravice koriščenja enot za oddih in ohranjanje zdravja

Prijave za koriščenje enot zbira strokovna služba Zveze na podlagi spletnega programa »Počitnikovanje« skozi celo leto, razen v času glavne sezone.

Vsako koledarsko leto najkasneje do 31. marca strokovna služba Zveze objavi razpis o koriščenju letovanja v poletni sezoni po terminih in ga posreduje v društva. Pri oblikovanju predloga za koriščenje enot v poletni sezoni se število kapacitet enakovredno razdeli med 13 društev gluhih in naglušnih. Koriščenje enot v poletni sezoni je za posameznega uporabnika praviloma omejeno na 7 dni, zunaj poletne sezone pa trajanje ni omejeno. Prednost koriščenja enot v poletni sezoni in v času šolskih počitnic imajo osebe z okvaro sluha ter posamezniki s šoloobveznimi otroki, zaposleni pri Zvezi in društvih gluhih in naglušnih.

Potek prijav

- a v času razpisa v elektronski obliki, prek matičnega društva;
- b izven razpisa v elektronski obliki, prek spleta:
 - člani društva lahko rezervirajo počitniško kapaciteto izven razpisanih terminov najmanj tri dni prej in največ 3 mesece vnaprej,
 - zunanji uporabniki lahko rezervirajo počitniško kapaciteto izven razpisanih terminov najmanj 3 dni prej in največ 1 mesec vnaprej.

Rezervacija prek spleta

Rezervacija prek spleta poteka na podlagi registracije, ki se jo opravi ob prvi prijavi. Osebe z okvaro sluha se registrirajo s številko članske izkaznice in z geslom, ostali uporabniki pa z uporabniškim imenom in geslom, ki ga odobri strokovna služba Zveze.

Način plačila

Pri rezervaciji prek matičnega društva (tj. v času razpisa) Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije uporabniku, ki je rezerviral enoto, izda račun z rokom plačila.

Pri rezervaciji prek spleta Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije uporabniku, ki je rezerviral enoto, izda račun z rokom plačila.

Po plačilu računa Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije uporabniku pošlje napotnico in navodila za letovanje.

Vkolikor račun v roku ni plačan, se rezervacija avtomatično izbriše iz računalniškega programa.

V primeru, da uporabniki koriščenje enote prekinijo predčasno ali da ne odpovejo koriščenja pred prejemanjem računa, so dolžni v celoti plačati počitnikovanje. Plačilo počitnikovanja se stornira v izjemnih primerih, z ustreznimi potrdili (zdravniško potrdilo, smrt ali v primeru druge višje sile).

Vpis v sistem za spletne rezervacije

Uporabniško ime

Geslo

Zapomni si me

Vpiši se

Registriraj se, če še nimaš svojega uporabniškega imena in gesla.
Če ste pozabili svoje geslo, kliknite [tukaj](#).

Vpis v sistem za spletno rezervacijo

V primeru predčasne prekinitve letovanja mora uporabnik to pravočasno javiti oskrbniku in Zvezi.

Aleksandra Rijavec Škerl

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

Privoščite si oddih!

V HRIBIH
Apartmaji Kranjska Gora

V TOPLICAH
Apartmaji Moravske toplice

NA MORJU
Apartmaji Piran
Avtokamp Fiesa
Hotel Fiesa

Več informacij dobite v društvih in na www.zveza-gns.si

Izvajanje posebnih socialnih programov v letu 2015

Informativna dejavnost – založništvo

S programom aktivno delujemo na področju založništva in izdajamo vsebinsko pomembne publikacije, ki se dotikajo življenja in dela gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Ker so javni mediji nedostopni gluhim, naglušnim, gluhoslepim in osebam s polževim vsadkom, so podane informacije iz specifičnega področja (izobraževanje, zaposlovanje, zakonodaja, vsebinska področja) pomembne pri ozaveščanju in krepitvi identitete. S tem programom ohranjamo identiteto in kulturo gluhe skupnosti in nadomeščamo podobne javne programe. Informiranje z razvojem, raziskavami in znanstvenimi ugotovitvami na področju gluhotе (gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom), dejavnostmi, povezanimi z njimi (razvoj slovenskega znakovnega jezika, polžev vsadek, gluhoslepotа, tehnični pripomočki, tehnologija) in s spremembami v zakonodaji je življenjskega pomena za naše uporabnike.

Publikacije, ki so prirejene razumevanju gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom (prerejene v slovenski znakovni jezik, pisna oblika s povečavo in podnapisi):

- Slikovni slovar slovenskega znakovnega jezika SZJ 4,
- Slikanica s pripadajočim DVD-jem: Žiga špaget gre v širni svet,
- Ponatis knjižice: Dobro, da imam ušesa! Dobro, da slišim!,
- Knjižica: Polžev vsadek (ko slušni aparat ni več dovolj).

Slikanica Žiga špaget gre v širni svet v slovenskem znakovnem jeziku

Upravičenci tega programa so osebe z okvaro sluha: gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom, ki živijo na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Ne glede na včlanjenost v društva prejemniki publikacije prejmejo to v društvih ali na Zvezi. Materiale pošljemo tudi vsem javnim in strokovnim institucijam, ki delujejo na področju gluhotе.

Tolmačenje – razvoj slovenskega znakovnega jezika – Center za razvoj slovenskega znakovnega jezika

Zveza društev gluhih in naglušnih od leta 1979 sistematično deluje na področju razvoja in uveljavitve slovenskega znakovnega jezika. Rezultat tega so izdani priročniki, CD-slovarji in Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika. Kljub sprejetemu zakonu pa država ne zagotavlja systemskega vira za razvoj slovenskega znakovnega jezika. Zveza ta program izvaja od samega začetka, saj je to bistvo kulture in identitete gluhih oseb. Slovenski znakovni jezik je treba načrtno raziskovati in standardizirati, saj je to temeljno pri prenosu znanja v znakovnem jeziku. Jezik, kakršen je, zadošča predvsem socialnim potrebam, saj je njegova informacijska vrednost nizka. Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika in Konvencija OZN o pravicah invalidov izrecno govorita o priznanju, razvoju in standardizaciji znakovnega jezika, vendar ga država, ki je sprejela slovenski znakovni jezik kot jezik v Sloveniji, finančno ne omogoča. Redno mesečno se sestaja skupina gluhih za razvoj slovenskega znakovnega jezika in standardizira kretnje za posamezno besedo. Razvijajo se nova področja besed-kretenj, ki do sedaj niso bila raziskana. S tem razširjamo besedni zaklad gluhih ter krepimo kulturno in zgodovinsko zavedanje jezika. Poleg raziskovanja besedišča je potrebno raziskovati tudi sam jezik z vidika različnih jezikoslovnih prvin. V sodelovanju s primernimi strokovnjaki-jezikoslovci, pisci slovarjev in sodelavci pri razvoju besedišč za posamezna področja ter strokovnim kadrom za razvoj programske opreme omogočamo delo na jeziku, ki je predpogoj za sporazumevanje gluhih in za ohranjanje kulturne identitete gluhe skupnosti v družbi.

Koristniki programa so gluhe in gluhoslepe osebe ter osebe s polževim vsadkom, uporabniki sloven-

skega znakovnega jezika, tolmači, učitelji in drugi strokovni delavci, ki pri svojem delu uporabljajo znakovni jezik. Poleg omenjenih so koristniki tega programa tudi strokovne izobraževalne institucije gluhih in naglušnih ter združenje tolmačev.

Delo poteka v okviru skupine za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki jo sestavlja 11 članov, od tega je 9 gluhih oseb, 1 gluhoslepa oseba in ena slišča oseba (tolmač slovenskega znakovnega jezika in strokovnjak s tega področja).

Na podlagi izbranega besedišča se dela analiza po regijah ter se določi najpogosteje uporabljena kretanja, ki se standardizira. Poleg tega se zapisuje tudi zgodovina kretenj in njihov izvor. Končni produkt je produkcija kretenj na različnih medijih in izdaja priročnikov. Delo se opravlja v lastnem studiu in z lastno tehnološko opremo. Nosilci programa so gluhe in gluhoslepe osebe. Delo na razvoju slovenskega znakovnega jezika se sproti snema in pregleduje. Dela se skupinsko in individualno.

V letu 2015 je bilo obdelanih približno 1960 različnih pojmov. Tematska področja so bila raznovrstna. Skupina je obravnavala besedišče na črke A, O, R, Š, T iz slovensko-angleškega slovarja, Slikovnega slovarja slovenskega znakovnega jezika 2, Slikovnega slovarja slovenskega znakovnega jezika 4 in politične izraze ter druga področja, ki še niso bila raziskana. Pri vsem besedišču je skupina določila standarde in ostale kretnje, ki se še uporabljajo za določeno besedo.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je nadaljevala z izvajanjem prenove Slovarja slovenskega znakovnega jezika. Slovar znakovnega jezika trenutno vsebuje 6.812 standardnih gesel. Pri večini gesel je pri standardni kretnji prikazanih tudi več kretenj, ki se prav tako uporabljajo za to geslo. Osnovno različico spletnega slovarja slovenskega znakovnega jezika, ki je bila razvita leta 2013, smo v letu 2015 nadgradili, in sicer s programom za utrjevanje znanja in mobilno aplikacijo. S programom utrjevanja znanja (učni kviz) lahko gluhe, naglušne, gluhoslepe osebe in osebe s polževim vsadkom utrdijo pisno razumevanje, slišče uporabniki pa svoje znanje slovenskega znakovnega jezika. Učni kviz vsebuje poljubno število učnih enot, kjer je vsaka učna enota sestavljena iz besede ali besedne zveze v obliki videoposnetka slovenskega znakovnega jezika ter odgovorov, ki so podani v pisni obliki. Uporabnik naprej predvaja videoposnetek gluhe osebe, nato izbere pisni odgovor, za katerega meni, da je pravilen. Ocenjevanje poteka samodejno, kar pomeni, da ima uporabnik ob koncu učnega kviza

vpogled v svojo uspešnost (prikazani so pravilni in nepravilni odgovori ter odstotek uspešnosti). Uporabniku je podana tudi možnost za ponovno opravljanje učnih enot. Nadgradnja spletnega slovarja je tudi mobilna aplikacija, ki se jo lahko namesti na pametni telefon in po namestitvi deluje brez internetne povezave.

Aplikacija Slovarja slovenskega znakovnega jezika

Glavne značilnosti naše mobilne aplikacije Slovar slovenskega znakovnega jezika:

1. Iskanje po besedah ali besednih zvezah,
2. iskanje po vseh ali samo po izbranih tematskih sklopih,
3. dodajanje videoenot v seznam priljubljenih (s pomočjo zvezdice v vsaki videoenoti),
4. prilagajanje nastavitvev za gluhoslepe prek ikone na desni zgornji strani:
 - sprememba velikosti pisave (3 različne velikosti)
 - sprememba kontrasta (2 kontrasta),
5. ogled videoposnetka v Landscape fullscreen načinu (telefon obrnemo horizontalno).

V okviru programa smo posneli tudi pravljice v slovenskem znakovnem jeziku, ki so dopolnjene s podnapisi in možnostjo povečave. Posneli smo naslednje pravljice:

- Grdi raček,
- Dvanajst mesecev,
- Sneguljčica in sedem palčkov,
- Rdeča kapica,
- Janko in Metka.

V okviru programa so bili izvedeni tudi:

- praktični seminar in delavnica o vodenju tečaja slovenskega znakovnega jezika, ki sta bila na-

menjena vsem dosedanjim in bodočim gluhih izvajalcem tečajev slovenskega znakovnega jezika. Osnovni namen seminarja je bil poenoteno poučevanje na področju celotne Slovenije. Seminarja se je na prvi izvedbi udeležilo 7 gluhih oseb z večletnimi izkušnjami pri vodenju tečajev slovenskega znakovnega jezika;

- tri začetne tečaje slovenskega znakovnega jezika SZJ 1 (od tega sta bila dva začetna tečaja namenjena dijakom in študentom). Tečajev se je udeležilo in jih uspešno zaključilo 33 tečajnikov;
- dva nadaljevana tečaja slovenskega znakovnega jezika SZJ 2, ki se ju je udeležilo in uspešno zaključilo 17 tečajnikov;
- dva izpopolnjevana tečaja sporazumevanja po I. in II. stopnji SZJ, ki se ju je udeležilo 16 tečajnikov;
- en nadaljevalni tečaj znakovnega jezika SZJ 3, ki se ga je udeležilo in ga uspešno zaključilo 6 tečajnikov;
- delavnica o razvoju znakovnega reda slovenskega znakovnega jezika, ki jo je izvedel Matic Pavlič v okviru permanentnega izobraževanja tolmačev slovenskega znakovnega jezika;
- pripravili smo didaktično igro Znakolov;
- pripravili smo konferenco ob otvoritvi Centra za razvoj slovenskega znakovnega jezika.

Usposabljanje za aktivno življenje in delo gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb

Okvara sluha in komunikacijska oviranost gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom ovirata v številnih življenjskih situacijah, še zlasti v dostopu do informacij, kar močno vpliva na njihov položaj v družbi. Na Zvezi pripravljamo izobraževanja, ki so prilagojena potrebam naših članov. Seminarji, konference, delavnice, okrogle mize izvajamo za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom v prilagojenih tehnikah, posredujemo jim ključne informacije, usmeritve, spremljamo zakonodajo, ki vpliva na njihovo življenje, na njihovo vključevanje v družbeno okolje. Usposabljam tudi strokovno osebje, ki dela z njimi, v sodelovanju z našimi uporabniki.

Seminar »Odnosi in pomembnost odnosov«

V letu 2015 so bile v okviru seminarja »Odnosi in pomembnost odnosov« predstavljene naslednje teme: gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom v luči pravic in potreb, od stresa do ravnovesja, naglušnost, spremljajoče težave in zadovoljstvo uporabnikov s ponudbo v Sloveniji ter pregled implantabilnih slušnih rešitev. Na prilagojen način s tolmačem, s kompetentnimi osebami, ki predstavijo vsebine, gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom prejmejo informacije iz prve roke ter z aktivnim sodelovanjem zagovarjajo svoje potrebe in stališča. Program koristijo predstavniki vseh društev, vključenih v Zvezo. Poleg uporabnikov sodelujejo tudi strokovni delavci, zaposleni na Zvezi, in strokovni delavci, zaposleni v društvih. Izvaja se v seminarski obliki z uporabo vseh metod, ki se uporabljajo pri izobraževanju gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom, z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. V okviru programa gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom aktivno sodelujejo pri določitvi tem in načinu izvedbe seminarja ter pri izbiri predavateljev posameznih vsebin. Izobraževanje je potekalo v obliki dvo-dnevnega seminarja, in sicer 21. in 22. maja 2015, priprave na seminar, vabila, priprave materialov, zaključki in izpeljava zaključkov pa skozi celo leto. Seminarja se je udeležilo 42 ljudi.

V okviru programa se izvaja tudi Svetovalni center za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom, starše in svojce. Delo poteka individualno s pogovori v centu, preko telefonskih razgovorov, SMS-sporočanja, videotelefonijske, e-maila in spletnega foruma. Vključuje svetovanje, informiranje, diagnosticiranje, korekcijo, učenje, povezovanje s sliščim okoljem, družinsko mediacijo in usmerjanje. Sodeluje se tudi z javnimi službami. Vsi izvajalci imajo znanje slovenskega znakovnega jezika, tako da pri delu ni potrebna tretja oseba (tolmač). Delo poteka tako, da so želje, interesi in pravice oseb zares upoštevani.

Psihosocialni program pomoči družinam z gluho ostarelo osebo oziroma posameznimi ostarelimi gluhihimi osebami v Republiki Sloveniji – osebna asistenca

Družinam ostarelih gluhih oseb oz. posameznim ostarelim gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb so bile v okviru programa s strani brezposlenih gluhih in naglušnih oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja, na voljo naslednje vrste pomoči: dostava že pripravljene hrane, priprava hrane na domu, pomoč pri oblačenju, slačenju, hranjenju, opravljanje osnovnih

življenjskih potreb, gibanju, posamezne vključene starejše osebe pa dajejo poseben poudarek druženju zaradi osamljenosti. Poleg težav, ki jih imajo vključene osebe zaradi komunikacijske oviranosti, doživljajo osebe z okvaro sluha v primeru osamljenosti dodatno psihosocialno stisko. Uporabniki so z dosedanjim vključevanjem v program potrdili, da tak program potrebujejo, ker se ne morejo enakovredno z drugimi državljani vključevati v javno mrežo tovrstnih storitev na njim prilagojen način. Brezposelni izvajalci prek vključenosti v program prispevajo k reševanju problematike uporabnikov, povezane s starostjo. Obenem so delovno in socialno integrirani. Rešujejo svoj problem brezposelnosti, si zagotavljajo pogoje za preživetje, z nudenjem pomoči osebam z enako ali podobno oviro pa so tudi sami deležni psihosocialne rehabilitacije.

Kriteriji za koriščenje so starost, gluhost, naglušnost, gluhoslepota in njihove potrebe po pomoči oziroma osebni asistenci. V program je bilo v letu 2015 vključenih 100 starejših oseb. Izvajalci delajo individualno pod nadzorom mentorja oz. strokovnega delavca društva ter na podlagi podpisanega dogovora z uporabniki programa in evidenčnega lista za posamezni mesec. Njihov delovnik je 40-urni. Zveza društev gluhih in naglušnih skrbi za medsebojno povezovanje in sodelovanje v program vključenih društev, skupaj z vključenimi društvi pridobiva potrebna sredstva za izvajanje programa ter prek društev sprotno spremlja in evalvira programa.

Program se je izvajal na domovih uporabnikov na območju delovanja Društva gluhih in naglušnih Koper, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Krško in Kranj. Oblike zaposlitve 13 vključenih izvajalcev (oseb z okvaro sluha) so bila javna dela in programa aktivne politike zaposlovanja »Asistent bom«:

- javna dela: 3 osebe,
- aktivna politika zaposlovanja »Asistent bom«: 10 oseb.

Organiziranje in izvedba programov za ohranjanje zdravja in rehabilitacije v lastnih objektih

Naši uporabniki v veliki večini živijo v izredno slabih socialnih razmerah, zato za njih izvajamo dva programa:

A Program za ohranjanje zdravja naših članov oz. uporabnikov se izvaja že vrsto let. Izvaja se v lastnih primerno opremljenih večnamenskih objektih – domovih: v Kranjski Gori, Piranu, Fiesi, Moravskih Toplicah. Program omogoča medsebojno druženje s sebi enakimi, kar je

še posebej pomembno zaradi komunikacijske oviranosti. V domovih se izvajajo tudi različne druge dejavnosti, tj. različni posveti, seminarji, usposabljanja, delavnice, likovne kolonije, potekajo priprave gluhih športnikov pred odhodi na različna tekmovanja itd. v smislu kompenzacije posledic invalidnosti. Zveza razpolaga s svojimi objekti na naslednjih lokacijah: Kranjska Gora – apartmaji (skupaj 26 ležišč), Piran – apartmaji (16 ležišč), delež v Fiesi (6 ležišč in 3 pomožna ležišča, v solasti z dvema drugima invalidskima organizacijama), dve prikolici v Fiesi (8 ležišč) ter Moravske Toplice – štirje apartmaji (16 ležišč). Skupno je na razpolago 74 ležišč.

V letu 2015 je bilo ustvarjenih je bilo 6.132 nočitev.

B Program za ohranjanje zdravja socialno ogroženih gluhih in naglušnih oseb in njihovih družin izvajamo že osmo leto v naših objektih. Program omogoča druženje s sebi enakimi, kar je pomembno zaradi komunikacijske oviranosti, in predstavlja edino možnost za bivanje socialno ogroženih gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom ter njihovih družin. Letovanje organiziramo v petih petdnevih terminih (maj). V času letovanja je organizirana tudi animacija, ki je prilagojena glede na to, kdo letuje v določenem terminu. Vsako leto je en termin namenjen druženju in izmenjavi gluhoslepih oseb oz. družin z gluhoslepo osebo. Termin je tematsko voden s strani gluhe animatorke, ki ima izkušnje pri delu s gluhoslepimi in uporablja slovenski znakovni jezik za gluhoslepe (taktilna metoda). V letu 2015 so v tem programu letovale 104 osebe in ustvarilo se je 520 nočitev.

Vsako leto objavimo javni razpis v našem glasilu in na spletnih straneh Zveze ter ga posredujemo tudi vsem našim društvom gluhih in naglušnih. Na osnovi razpisa društva opravijo izbor svojih članov, ob upoštevanju Pravilnika o koriščenju objektov za ohranjanje zdravja. Kriteriji za koriščenje so odvisni od namena. Za izvajanje različnih programov kriterije določa že sam program, npr. šport – v času pred odhodi na različna tekmovanja potekajo v naših objektih priprave športnikov, filmska delavnica, gledališka delavnica, likovna delavnica.

Za počitniške kapacitete je skrbelo pet oskrbnikov (dva zaposlena prek pomoči invalidom, dva preko samostojnega podjetja in en zaposlen za polovični delovni čas).

Aleksandra Rijavec Škerl

Ustvarjalci oddaje Prisluhnimu tišini so prejeli častno priznanje RTV Slovenija

Komisija za podelitev priznanj nacionalne televizije je ekipo oddaje Prisluhnimu tišini nagradila s častnim priznanjem, s kipcem RTV Slovenija za najbolj kakovostne delovne dosežke in strokovne prispevke v daljšem časovnem obdobju.

Dobra sprejetost oddaje Prisluhnimu tišini pri gledalcih je za njene ustvarjalce največja nagrada. Oddaja nastaja v koprodukciji Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in RTV Slovenija že od leta 1980. V tem obdobju je bilo predvajanih že več kot 700 oddaj. Marca letos pa je ustvarjalce prijetno presenetila še odločitev Komisije za podelitev priznanj RTV Slovenija za leto 2015, ki je med številnimi nominiranci izbrala ekipo oddaje Prisluhnimu tišini in jo nagradila s častnim priznanjem, s kipcem RTV Slovenija v kategoriji posebnih dosežkov in kakovostnih prispevkov v daljšem časovnem obdobju. Ob tem je predsednik komisije Robert Pajek izpostavil, da je že samo dejstvo, da neka oddaja obstaja 36 let in prinaša sporočila tistim, ki ne slišijo, vredno najvišje nagrade RTV Slovenija.

Na slovesni podelitvi nagrad, ki je potekala 2. marca 2016 v Stari mestni elektrarni v Ljubljani, je v imenu ekipe oddaje Prisluhnimu tišini priznanje s kipcem sprejela urednica mag. Tina Grošel in se ob tem zahvalila vseh dosedanjim režiserjem, novinarjem, snemalcem in drugim nepogrešljivim ustvarjalcem, brez katerih oddaje ne bi bilo. V čustvenem nagovoru je še posebej poudarila, da je ta nagrada *»zmaga za gluhe in naglušne, ki so nevidni invalidi v naši državi, oddaja Prisluhnimu tišini pa jim daje glas!«*

Direktorica TV Slovenija dr. Ljerka Bizilj je ustvarjalcem oddaje Prisluhnimu tišini čestitala za izvrstno opravljeno delo in izrazila zadovoljstvo, da javna televizija – tudi po zaslugi te oddaje – postaja vse bolj dostopna za senzorne invalide. Med drugim je povedala, da jo *»veseli, ker oddaja ni namenjena le specializirani publiko, ampak jo gledamo vsi. Zato si priznanje zaslužite. Veseli pa me tudi, da imamo gledalce, ki znajo biti hvaležni in smo tudi mi.«*

Predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič je pohvalil dobro sodelovanje z RTV Slovenija in zagotovil, da bo oddaja Prisluhnimu tišini še naprej informirala in širila glas

o potrebah, znakovnem jeziku in dosežkih oseb z okvaro sluha.

»Vsekakor smo ustvarjalci oddaje Prisluhnimu tišini počaščeni, da smo v tej eminentni skupini nagrajencev RTV Slovenija. Največje priznanje je tisto, ki ga dobiš od svoje hiše, torej TV Slovenija,« je še povedala urednica. Ta nagrada je še dodatna spodbuda za nadaljnje raziskovalno novinarstvo, ki ga poleg Grošljeve opravljajo še mag. Anita Ivačič, Andrej Lakner in Anja Intihar. Je tudi nagrada za dolgoleten prispevek režiserke Aleksandre Vokač, tolmačk Janje Gostiša in Natalije Spark, napovedovalk Ingrid Pavšič, Valerije Škof in Nine Orešnik, Zlate Crljenko, ki skrbi za prevod priredbo oddaj, tajnice režije Vesne Križan in organizatorke Mojce Šegula ter številnih televizijskih snemalcev in snemalcev Saša Letonje in Gorazda Orešnika iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ter montažerjev in drugih nepogrešljivih sodelavcev, ki dodajo vsak svoj pomemben kamenček v mozaik oddaje Prisluhnimu tišini.

Urednica oddaje mag. Tina Grošel

Urednica oddaje mag. Tina Grošel je v imenu ekipe Prisluhnimu tišini sprejela priznanje s kipcem RTV Slovenija, ki ga je podelil generalni direktor RTV Slovenija mag. Marko Filli.

RTV Slovenija vsako leto nagradi svoje najbolj zaslužne sodelavce in ustvarjalce programa nacionalne radiotelevizije. Med tokratnimi 54 nagrajenci je častno priznanje s kipcem RTV Slovenija prejela tudi ekipa oddaje Prisluhnimu tišini.

Anita Ivačič

Izjava za javnost ZDGNS, Ljubljana, 2. 3. 2016

3. marec – svetovni dan sluha

Slogan: Izguba sluha v otroštvu: ukrepajmo zdaj! Childhood hearing loss: Act now, here is how!

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je na svetu 360 milijonov ljudi ali 5 % svetovne populacije z okvaro sluha, od tega je kar 32 milijonov otrok. Glede na to, da je sluh pri otrocih izjemnega pomena za njihov uspešen razvoj, se v letošnjem letu še posebej poudarja pomen zgodnjega odkrivanja, preprečevanja in varovanje sluha pri otrocih.

Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da bi se lahko z dobrimi preventivnimi ukrepi izognili kar 60 % okvar sluha pri otrocih. V primeru, da do okvare vseeno pride, pa je treba zagotoviti ustrezne ukrepe za rehabilitacijo, izobraževanje in opolnomočenje. Najpogostejši vzroki za okvaro sluha pri otrocih so genetski, sledijo različne infekcijske bolezni, različna obolenja ušes, hrup ter zdravila.

Najbolj očitno izguba sluha vpliva na učenje govora in jezika. Ob tem pa ima za posledice tudi splošno pismenost, razvoj socialnih veščin in stališč, lahko se pojavijo težave s samopodobo. Pogosto je izguba sluha povezana tudi z nižjimi akademskimi znanji. In to so primanjkljaji, ki lahko vodijo do nižje delovne storilnosti in tudi slabših zaposlitvenih možnosti kasneje v življenju. Otrokom težave v komunikaciji lahko povzročijo občutke jeze, stresa, osamljenosti. Posledice izgube sluha lahko vplivajo na družino kot celoto. Seveda pa je ugotovljeno tudi, da izguba sluha vpliva na socialni in gospodarski razvoj skupnosti in države.

Poleg tega da izguba sluha vpliva na celostni razvoj otroka in da je prav zato še bolj nujna zgodnja celovita obravnava, ki omogoča čim boljši razvoj, je treba poudariti tudi, da pogosto kljub stalnemu ozaveščanju o posledicah izgube sluha starejši

skrb za svoj sluh povsem zanemarijo. V primerih, ko se sluh preverja odraslim osebam, se navadno ugotovi, da ima okoli 16–17 % vseh odraslih, udeleženih na meritvah, določeno stopnjo izgube sluha, pa vendar jo profesionalno obravnavana le tretjina teh oseb. Vsekakor je to lahko zaskrbljujoč podatek, saj so številne raziskave in znanstvene študije, izvedene v zadnjih letih, pokazale, da ljudje, ki skrbijo za svoj sluh, ostajajo v boljši psihofizični kondiciji, so podvrženi manjšemu tveganju za kognitivni upad in demenco, manjša je utrujenost in kakovost njihovega življenja je na splošno višja. Tisti, ki pa ob izgubi ne poskrbijo za svoj sluh, torej ne uporabijo ustreznih slušnih pripomočkov, so bolj podvrženi depresiji, psihozam in imajo tudi krajšo življenjsko dobo.

Različne študije in raziskave po Evropi in ZDA so tudi dokazale razliko med naglušnimi, ki se poslužujejo slušnih aparatov, in istimi, ki se jih ne, tudi v smislu ekonomskega blagostanja. Tisti, ki poskrbijo za svoj sluh, imajo višje dohodke, manj verjetno je, da bodo brezposelni, ali pa se odločijo za predčasno upokožitev, za razliko od tistih, ki za sluh niso mogli ali niso želeli ustrezno poskrbeti. V Sloveniji lahko vsakdo, ki ima okvarjen sluh v govornem območju, pridobi slušni aparat, ki ga financira ZZS.

Ker je marsikje v Evropi treba pregled sluha neposredno plačati, so v mnogih evropskih državah 3. marca potekale akcije testiranja sluha in svetovanja vsem tistim, ki menijo, da slabše slišijo, saj sta prav profesionalni pregled in oskrba z ustreznimi pripomočki izjemnega pomena. Svetovni dan sluha je namenjen ozaveščanju in spodbujanju tega, da se razmišlja o ustreznih strategijah na področju

javnega zdravja, ki bi pripomogle k zmanjšanju razširjenosti izgube sluha.

Pri teh prizadevanjih bi po mnenju Svetovne zdravstvene organizacije morale sodelovati tako agencije za javno zdravje, organizacije različnih socialnih storitev, izobraževalne ustanove kot tudi civilna združenja oseb z okvaro sluha. Zavedati se je treba, da število ljudi z okvaro sluha narašča, saj se populacija stara, in da brezbrizen odnos do skrbi za sluh povzroča tudi finančno škodo.

Pomembno je, da so ljudje ozaveščeni, kaj izguba sluha je, kako se jo lahko prepreči in kako ukre-

pati ob nastanku, saj neobravnavana izguba sluha lahko močno vpliva na vsakdanje življenje ljudi. In prav zato je pomembno, da se ljudje zavedajo in ustrezno ukrepajo, ko zaznajo izgubo sluha, saj bodo tako imeli boljši nadzor nad svojim zdravjem in kakovost življenja se bo približala ravni kakovosti le-tega pred izgubo sluha.

Zveza društev gluhih in naglušnih se pridružuje akciji opozarjanja glede skrbi za svoj sluh in dobre rehabilitacije ter ustrezne dostopnosti.

**Darja Pajk, podpredsednica ZDGNS,
Mladen Veršič, predsednik ZDGNS**

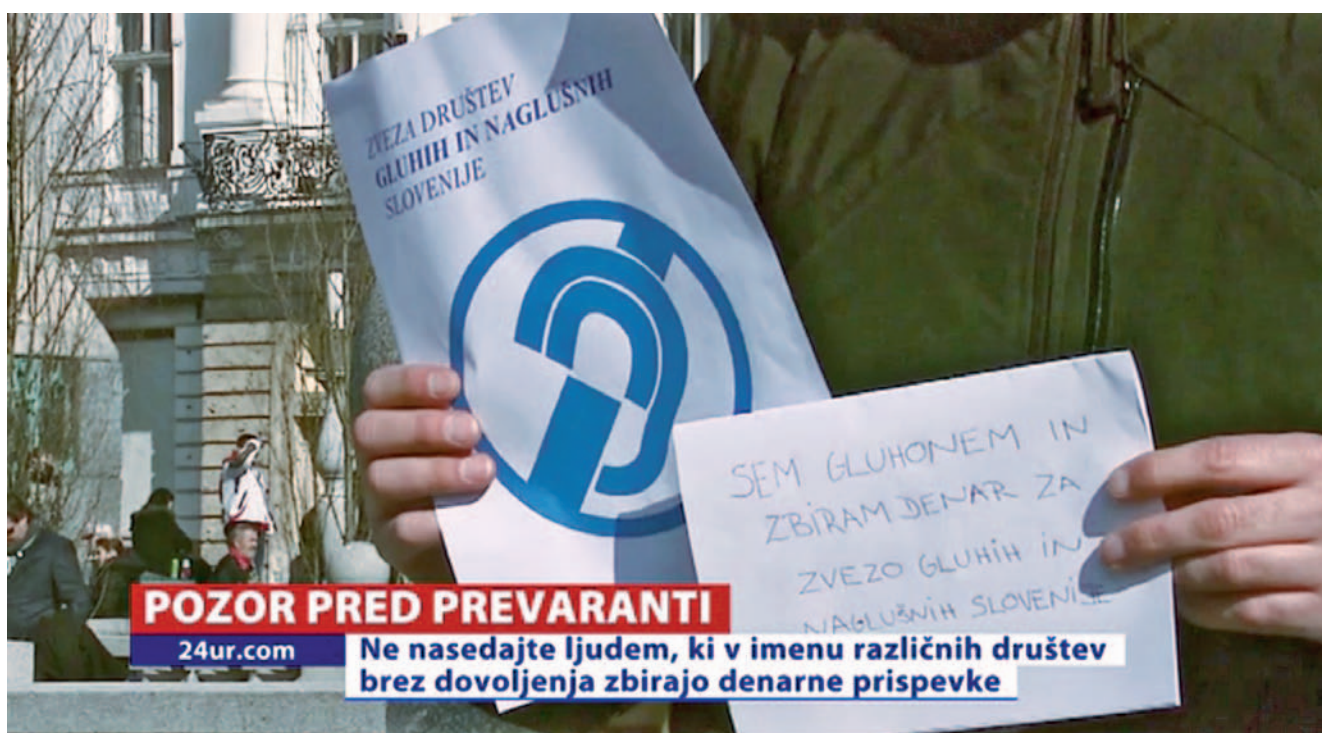
Sporočilo za javnost – zloraba invalidnosti

Obveščamo vas, da se po različnih krajih Slovenije pojavljajo posamezniki, ki se pretvarjajo, da so gluhi ali naglušni, ter zbirajo sredstva zase ali za organizacije gluhih in naglušnih v Sloveniji. Izjavljajmo, da Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije ter vsa njena društva s tem nimajo nič ter da gre za morebitne zlorabe. Naše organizacije se ne poslužujejo tovrstnih oblik zbiranja sredstev, saj predstavljajo kršitev slovenske zakonodaje. Vse vljudno naprošamo, da v kolikor vidijo kogarkoli, ki bi na takšen ali podoben način zbiral sredstva za gluhe ali naglušne oziroma za organizacije

gluhih in naglušnih, naj le-to nemudoma sporočijo policiji.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije je skupaj s svojimi 13 društvi po vsej Sloveniji reprezentativna invalidska organizacija za osebe z okvaro sluha, in sicer za gluhe, naglušne, osebe s polževim vsadkom in osebe z gluhoslepoto. Vljudno prosimo vse, da ne zlorablajo invalidnosti z namenom okoriščanja ali zavajanja za dosego svojih interesov.

Mladen Veršič, predsednik ZDGNS

Pozor pred prevaranti!

Prisluhnimo tišini v letu 2015

Z oddajo Prisluhnimo tišini zagotavljamo razširjeno programsko shemo vsebin TV Slovenija. Oddaja Prisluhnimo tišini nastaja v koprodukciji Televizije Slovenija in Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Oktobra 2015 smo obeležili jubilejno 35. obletnico neprekinjenega predvajanja te oddaje, ki je bila prvič predvajana na koprski televiziji. Od leta 1980 do danes se je na programu zvrstilo že približno 700 oddaj. Nacionalna televizija pa z umestitvijo oddaje Prisluhnimo tišini v programsko shemo nadaljuje pot, ki jo je začela pred 35 leti in ki je izjemno pomembna za to manjšino v naši državi. Posebnost oddaje je v načinu podajanja vsebin, saj jo gledalci lahko spremljajo v znakovnem jeziku, prek podnapisov in v zvočnem zapisu. Gledanost oddaje je rezultat našega dela in budnica, da moramo obravnavane teme še naprej pripravljati z največjo stopnjo odgovornosti in etičnimi merili. Z obravnavanimi temami slovensko javnost izobražujemo, informiramo in osveščamo o področju oseb z okvaro sluha ter o težavah te manjšine. Posebno pozornost namenjamo tudi razvoju tehnologije na tem področju.

Dr. Ljerka Bizilj in Mladen Veršič

Senzornim invalidom zagotavljamo boljšo in večjo dostopnost do informacij, s čimer prispevamo k zmanjševanju družbene diskriminacije. Prisluhnimo tišini je edina oddaja na Nacionalni televiziji, ki s posebnim poudarkom na znakovnem jeziku, enem od uradnih jezikov v državi, širi njegovo prepoznavnost. Prikazujemo primere dobre in slabe prakse ter soočamo mnenja pri izvajanju obstoječe zakonodaje na področju senzornih invalidov, domače in tuje. Z vpogledom v njihova življenja in vsakdan ozaveščamo širšo javnost. Tako prispevamo tudi k premagovanju stereotipov in tabujev o gluhih, naglušnih in gluhoslepih.

V oddajah so nastopili številni ljudje z okvaro sluha. Govorili so o svojih izkušnjah, stališčih, težavah in dosežkih. Izpostavila bi zadnjo decembrsko oddajo,

kjer smo predstavili kratke pozitivne zgodbe devetih uspešnih in navdušujočih posameznikov, ki jih družijo dejstva, da slabše slišijo oz. sploh ne slišijo. Okvaro sluha so sprejeli kot del svojega življenja, a kljub temu živijo polno in lepo življenje. Izjemen odziv je imela tudi oddaja, v kateri smo ekskluzivno poročali o sodbi Vrhovnega sodišča v Ljubljani, ki je odločilo, da so fakultete gluhim študentom dolžne kriti stroške tolmača na predavanjih. Ta sodba je prekinila skoraj 20 let trajajoč boj gluhih študentov proti državi.

Oddajo Prisluhnimo tišini od leta 1997 režira Aleksandra Vokač, od leta 2009 ji urednikuje mag. Tina Grošelj, v ekipi pa sodelujejo tudi številni novinarji.

V oddaji predstavljamo tudi novosti in trende na področju tehničnih pripomočkov za osebe z okvaro sluha. Tako smo, na primer, analizirali polžve vsadke in slušne aparate ter predstavili tudi mnenja uporabnikov. Praviloma smo edini medij, ki strokovno, objektivno in analitično pristopa k temam, povezanim z izgubo sluha. Zato imamo kakovostne novinarje in zagovarjamo najvišja etična merila novinarskega dela.

Podatke o gledanosti spremljamo na podlagi telemetrije, ki jo za te in druge potrebe Televizije Slovenija izvaja pooblaščen podjetje. Vsako oddajo si pogleda približno 40.000 gledalcev. Med produkcijskim letom smo od gledalcev prejeli številne čestitke in pohvale. Uredništvo je veselo številnih pozitivnih mnenj o tem, da so oddaje koristne, poučne in zanimive. Spodbude gledalcev nas motivirajo k nadaljevanju dela, k raziskovanju in izpostavljanju dobrih praks za doseganje enakih možnosti in k ozaveščanju o pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz slovenske zakonodaje.

Oddajo Prisluhnimo tišini od leta 1997 režira Aleksandra Vokač, od leta 2009 ji urednikuje mag. Tina Grošelj, v ekipi pa sodelujejo tudi številni novinarji, snemalci, montažerji in drugi.

Mag. Tina Grošelj

Spletna TV v letu 2015

Spletna TV prek interneta neprekinjeno ponuja informacije z različnih področij, ki so plod avtorskega dela gluhih in slišičih novinarjev. Na spletnem portalu www.gluhi.si so obiskovalcem na ogled naslednje kategorije vsebin:

- informativne,
- izobraževalne,
- dokumentarne,
- kulturne,
- zabavne,
- športne.

Med naštetimi kategorijami nadaljujemo produkcijo novih in vse bolj obiskanih rubrik, kot so:

- Športaj z mano,
- Kulinarični kotiček,
- Postanimo zdravi,
- Popolna preobrazba,
- Obraz meseca,
- P(O)sebne zgodbe.

Ekipa Spletne TV na mednarodnem dnevu gluhih v Kopru

Vse bolj smo prepoznavni na področju produkcije družbenoodgovornih videovsebin (spotov). Izjemno gledanost dosega lastna produkcija pravljic, gledalci pa si pogosto ogledajo tudi najbolj pomembne informativne oddaje Televizije Slovenija, ki jih Spletna TV prav tako ponuja v znakovnem jeziku in s podnapisi.

Od našega začetka, to je bilo leta 2007, smo na Spletni TV objavili že več kot 4000 različnih vsebin. Objavljamo novinarske prispevke s področja okvare sluha, razvoja tehnologij, poročamo o spremembah

zakonodaje. V objavljenih vsebinah dajemo prednost zgodbam ljudi z okvaro sluha, ki so pripravljene spregovoriti o svojih izkušnjah. Posebno pozornost posvečamo tudi področjema kulture in športa. Sledimo in poročamo o dosežkih oseb z okvaro sluha na teh dveh področjih.

Omogočamo tudi prenose z različnih pomembnejših šprtnih tekmovanj. Naši gledalci so tako lahko med drugim spremljali prenose tekmovanj:

- Evropska liga prvakov gluhih v futsalu v Huelvi 2016,
- Mednarodni turnir gluhih v futsalu in odbojki 2016,
- Evropska liga prvakov gluhih v futsalu v Gradcu 2015,
- Evropsko prvenstvo gluhih v kegljanju 2014,
- Olimpijske igre gluhih v Sofiji 2013

ter številna druga tekmovanja z vseh področij športa gluhih. Ekskluzivno pa poročamo o državnih prvenstvih gluhih pri nas. Kot je razvidno iz naštetega, budno spremljamo in poročamo o vseh aktualnih dogodkih doma in v svetu, povezanih z gluhihimi, naglušnimi in gluhoslepimi.

Zavedamo se odgovornosti do naših gledalcev, zato pazimo na to, da jim ponujamo objektivni vpogled v obravnavano problematiko. Odkrivamo nepravilnosti in morebitne kršitve obstoječe zakonodaje, soočamo mnenja in podajamo verodostojne ter preverjene informacije. Naš cilj je, da ponudimo čim več pomembnih in uporabnih informacij, ki so posredno ali neposredno povezane s področjem okvare sluha pri ljudeh.

Snemanje

V programski shemi v letu 2015 smo objavili 623 videovsebin. Med njimi 478 avtorskih in 145 priredb oddaj Televizije Slovenija. Avstrijska fundacija

za financiranje dobrih namenov je Spletno TV, sicer že leta 2012, izpostavila kot primer najboljše prakse v Evropski uniji na področju informiranja oseb z okvaro sluha. Kar pomeni, da smo v primerjavi z bolj naprednimi in finančno bolj podprtimi državami na tem področju, kot sta na primer Finska in Danska, senzorno oviranim gledalcem omogočili precej več informacij.

V letu 2015 si je vsebine Spletne TV ogledalo 145 tisoč ljudi. Naše vsebine objavljamo tudi prek družbenih omrežij, kot je YouTube, kjer smo v istem obdobju zabeležili okoli 150 tisoč ogledov. Na podlagi navedenih ocen lahko sklepamo, da se gledanost naših vsebin povečuje na vseh platformah sodobnega medijskega poročanja. To priča o kakovosti našega dela in truda in je motivacija za v prihodnje.

Na Spletni TV verjamemo, zagovarjamo in izvajamo pravico gluhih in naglušnih do popolne in enakopravne družbene vključenosti. Tako na področju dostopa do informacij kot tudi pri ustvarjanju in objavljanju informacij v medijskem prostoru. Zato pretežen del ekipe novinarjev, snemalcev, montažerjev in napovedovalcev predstavljajo prav gluhi in naglušni. Ponosni smo na vse naše sodelavce, ker s svojim delom izkazujejo predanost informativni dejavnosti Zveze in vsi skupaj v uredništvu prispevamo k uresničevanju poslanstva Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Valerija Škof

S ponosom lahko trdimo, da imamo zaradi stimulativnega okolja eno najboljših skupin gluhih in naglušnih sodelavcev. To nam uspeva s sledenjem in izobraževanjem o trendih in napredku na področju sodobnega medijskega novinarstva in medijske produkcije. Ob tem velja izpostaviti tudi dejstvo o uspešnem sodelovanju gluhih in slišočih sodelavcev.

Leto 2015 je najbolj zaznamovalo poročanje ekipe Spletne TV iz Evropske lige prvakov gluhih v fut-

salu, ki se je odvijala v Gradcu. Imeli smo več kot 5000 ogledov prispevkov, ki jih je naša ekipa naredila, in v letošnjem letu že nadaljujemo z novimi mednarodnimi projekti. Trenutno se ekipa Spletne TV nahaja v Španiji, kjer poteka 3. Evropska liga prvakov gluhih v futsalu, Spletna TV pa je generalni medijski pokrovitelj. Veseli nas, da smo s svojim dosedanjim delom dokazali kvaliteto poročanja in da evropske države sklepajo z nami dogovore o nadaljnjem sodelovanju.

Naš program vsak mesec redno objavlja tudi 12 lokalnih televizij. Tako zagotavljamo večji doseg naših vsebin za vso slovensko javnost in za osebe z okvaro sluha, ki niso uporabniki spleta.

Programsko shemo smo bogatili s priredbami najboljših informativnih oddaj TV SLO. Gledalci so si lahko s tolmačem in podnapisi vsak teden ogledali oddaje Utrip, Zrcalo tedna, Tednik in Infodrom.

Tako smo razširili obseg razpoložljivih informacij ter povečali dostopnost medijskih vsebin za našo ciljno publiko. Veseli nas tudi, da je vodstvo Televizije Slovenija v letu 2016 prevzelo še en del ustvarjanja programa za senzorne invalide. Zdaj se sočasno izvaja tolmačenje navedenih oddaj preko spleta. Tako smo uspešno zaključili z našim poslanstvom na tem področju. Lobirali smo tudi za prilagoditev drugih oddaj, zdaj se tolmači tudi sobotna potrošniška oddaja Posebna ponudba idr.

Tako se tudi dostopnost vsebin Nacionalne televizije postopno veča in vse bolj prilagaja potrebam senzornih invalidov. Trenutno je podnaslovljenih 80 odstotkov vsebin prvega programa Televizije Slovenija, 1,7 odstotka jih je tolmačenih v slovenskem znakovnem jeziku. Velika želja oseb z okvaro sluha je tudi tolmačenje oddaje Odmevi. S Televizije Slovenija so nam sporočili, da te oddaje v znakovnem jeziku za zdaj zaradi finančnega primanjkljaja še ne načrtujejo. So pa poudarili, da je večji del Odmevov podnaslovljen, razen vsebin, ki potekajo v živo. Tehnologija, ki bi to omogočala za slovenski jezik, žal za zdaj še ni na razpolago, so še dodali.

Za vse, ki sodelujemo pri nastajanju vsebin za Spletno TV, so pomembne predvsem pohvale naših gledalcev, ki nam redno pišejo in sporočajo, da so jim bile ogledane vsebine všeč in da so se iz njih veliko naučili. Prijetno nas preseneča tudi vse večje zanimanje za učenje znakovnega jezika. Najbolj prisrčna pa so sporočila, da se jim gluhi in naglušni zdijo čudoviti ljudje.

Mag. Tina Grošelj

Samopomočna skupina v Društvu gluhih in naglušnih Celje – teorija izbire in izguba sluha

Današnji večer samopomočne skupine v Društvu gluhih in naglušnih Celje nam je s svojim predavanjem popestrila ga. Darja Pajk, ki je zaradi okvare sluha tudi sama uporabnica slušnega aparata. V okviru predavanja nam je prikazala življenje ljudi s slušnim aparatom in njihova različna psihična stanja. Spregovorila je tudi o spoštovanju v medosebnih odnosih.

V življenju je pač tako, da izplavaš ali potoneš. Najteže je izplavati. Človek sam je v veliki meri odvisen od samega sebe. Dobro se vrača z dobrim, slabo s slabim. V življenju nas vodijo osnovne potrebe po preživetju: ljubezen oziroma pripadnost, močna volja oziroma razvedrilo, svoboda oziroma neodvisnost. Vsi ti dejavniki se med seboj na različne načine prepletajo. Izredno pomembna je psihologija zunanjega nadzora nad samim seboj. Elementi, kot so podkupovanje, kritiziranje, obtoževanje, grožnje, nerganje in pritoževanje so pogubni elementi. Na življenje je treba vedno gledati pozitivno. Povezujoče navade so sprejemanje, zaupanje, poslušanje in vrednotenje sogovornika. Naglušni se zavedamo, da je življenje z osebo, ki slabo sliši, naporno, ampak v komunikaciji se lahko najdejo pozitivni trendi in uspešnost pogovora s sodelujočim partnerjem ali z normalno slišječim sogovornikom. V skupnem sodelovanju nas samih in s pripravljenostjo ljudi z normalnim sluhom se lahko to stanje izboljša v dobrobit slišanege.

Samopomočna skupina v Društvu gluhih in naglušnih Celje

V posebni vrsti je razmišljanje prek aksiomov. Edina oseba, katere vedenje smo zmožni kontrolirati, smo mi sami. Ena vrsta je psihično obolenje, dru-

ga vrsta pa so psihična stanja. Psihološki problem nastaja v nezadovoljnem odnosu z drugimi ljudmi. Vkolikor so normalno slišječji ljudje brezobzirni do naglušnih, je težko pričakovati od naglušnih, da bodo prijazni do njih. Najteže je pogledati sam vase in si priznati, da si ga polomil. Prijatelju ne bo zanimivo tvoje nerganje in ponavljanje vedno istih zadev, tega se je treba zavedati. Slab sluh pogosto pripelje do slabih odnosov. Telesna okvara, s katero se soočamo, nam vzame moč in svobodo. Ponavljam, da je partnerski odnos z osebo z izgubo sluha zelo naporen. Oseba z izgubo sluha potrebuje veliko ljubezni in občutek pripadnosti. Vsak človek ima v sebi svoj svet, svet kakovosti, v katerem je vse tisto, kar njemu veliko pomeni. Zgradi ga vsak sam, na podlagi izkušenj. Lahko rečemo, da nosi v sebi slike svojega sveta. Včasih pa je te slike treba zamenjati, kar je izjemno težko.

Darja Pajk

Zanimivo je bilo tudi dobiti vpogled v to, da v odnosu lahko vplivamo na sebe na svoje mišljenje ter prek njega na čustvovanje in delovanje ter prek njega na fiziološke procese. Tako lahko zaradi izgube sluha ves čas razmišljamo o tem, da smo ubogi, in doživljamo občutke obupa. Lahko se v življenju ves čas postavljamo v podrejen položaj in s tem vplivamo na svoje slabo počutje. Lahko pa se seveda odločimo tudi drugače.

Ob koncu pa smo se seznanili tudi s tem, kaj sta nevrolingvistično programiranje ter coaching. Hvala gospe Darji Pajk za tako prijeten večer!

Gorazd Hrovat

Dolgo časa želim napisati zgodbo, ki je samo moja

Rodila sem se v kmečki družini kot sedmi otrok. Celih devet let pred mano je mama rodila sestro, ki je bila gluha. Takrat to ni bilo nič takega, da bi morali hoditi okoli zdravnikov, njeno rojstvo in gluhoto so sprejeli, kot da to tako mora biti.

Že v otroštvu sem se srečala s kretnjami, ki jih je moja sestra kar sama razvila. Spominjam se, da je tudi mene mnogokrat bolelo uho; mama je segrela olje in mi ga dala v uho, moralo je pomagati, nihče pa ni pomislil, da je mogoče to narobe. Zaradi kroničnih vnetij sem bila operirana na obeh ušesih. Po prvi operaciji pa sem opazno začela izgubljati sluh, bila sem obupana. Usoda je hotela, da sem spoznala moža, ki je imel naglušnega očeta. On me je spremljal v Ljubljano na prvi pregled za slušne aparate. Od svojega tasta sem se veliko naučila, vedno, ko sem bila zaradi mnogih žaljivk na račun svoje naglušnosti prizadeta, mi je rekel: »Veš, Milica, biti gluh ali naglušen ni sramota, saj to je

bolezen, bodi ponosna na vse svoje dosežke v življenju, saj se moraš kot taka mnogo bolj potruditi za uspeh, kot pa tisti, ki slišijo.« Ker imam ob sebi moža, ki me vedno spodbuja, sem tudi jaz zagrizla in si zastavila določene cilje. Tako sem naredila šolo za prodajalko, opravila sem vozniški izpit, čeprav moram priznati, da sem skoraj obupala. K sreči mi tega moj mož ni dovolil. Ko pa sem videla, da najina sinova rasteta in se razvijata kot vsi drugi, sem bila navdana s ponosom – ja, jaz zmorem vse to, če hočem.

Danes živim normalno, če kje pade kakšna žaljivka, jo preslišim. Kljub vsemu pa se včasih sprašujem, ali sem kaj drugačna od slišočih, in vedno se mi v mislih izoblikuje odgovor, ne, nisem, mogoče sem od mnogih tudi boljša, saj znam ceniti vse to, kar dosegem in kar imam, nič mi ne pride samo od sebe.

Milica Krašovec

Obiskali smo učence OŠ Mihe Pintarja Toleda

V MDGN Velenje nadaljujemo z osveščanjem otrok o problematiki okvare sluha. Tokrat smo se z veseljem odzvali povabilu, da obiščemo prva in tretja razreda v eni izmed velenjskih osnovnih šol, saj ta dva razreda obiskujeta učenca, ki imata polžev vsadek.

Zbrali smo se že utečena ekipa: sekretarka, predsednik, tolmačka Duška in naša gluha članica Marija. Najprej so nas sprejeli v dveh tretjih razredih. Prisotni so bili tudi starši učenca, ki ima polžev vsadek. Na začetku smo jih pozdravili v znakovnem jeziku in na naše prijetno presenečenje so otroci vedeli, da je to govornica gluhih, Duška pa da je tolmačica. Predsednik je povedal, od kod in s kakšnim namenom prihajamo, ter nas vse predstavil.

Otroke smo želeli čim bolj vključiti v naše predavanje, zato smo jih najprej povprašali, če vedo, kaj pomeni biti gluh in naglušen, ter ali poznajo kakšno osebo z okvaro sluha. Otroci so povedali svoje izkušnje, mi pa smo jim na njim primeren način razložili, kaj pomenita gluhoti in naglušnost. Franc je k sebi poklical fantka, ki ima, tako kot on, polžev

vsadek. Otrokom je razložil, da življenje z okvaro sluha ni lahko in da morajo biti do fantka prijazni in mu čim več pomagati. Nato sta z Marijo povedala, kako živita z okvaro sluha. Spregovorili smo o vzrokih okvare sluha in jih opozorili na dejstvo, kako pomemben je sluh. Pokazali smo jim tudi nekaj tehničnih pripomočkov, ki osebam z okvaro sluha lajšajo vsakdanje življenje (različne budilke, svetlobni hišni zvonec, FM-sistem, slušne aparate ...). Nad njimi so bili zelo navdušeni, prav tako nad enoročno abecedo in nekaj enostavnimi kretnjami, ki smo se jih skupaj naučili. Za konec smo jim povedali, kaj je za čim lažjo komunikacijo z osebo, ki ne sliši dobro, pomembno.

Tudi prvošolčki so nas lepo sprejeli. Med njimi sta bila fantek s polževim vsadkom in njegova mamičica. Tudi z njimi smo se pogovarjali o gluhoti, naglušnosti in polževem vsadku. Najbolj so jih navdušili tehnični pripomočki in kretnje, ki so se jih naučili.

Veseli smo, da smo prispevali k spoznavanju drugačnosti in otrokom približali življenje sošolcev, ki

Učenci so z zanimanjem spremljali predavanje

imata polžev vsadek. Obisk je pripomogel k njihovu razvoju, zrelosti in dejanski izkušnji za celo življenje. Dodajamo pa še nekaj izjav, ki so jih zapisali učenci 3. razreda:

»Včeraj smo imeli obisk. K nam sta prišla gospa Marija in gospod Franc. Prihajali so iz društva za gluhe in naglušne. Zraven Franca in Marije sta prišli še dve gospe, ki nista bili gluhi in naglušni. Ena izmed njiju nam je vse razložila, kako težko je biti gluh. Ko je govorila Marija, nam je gospa povedala, kaj Marija govori, ker je nismo razumeli. Franc nam je pokazal polžev vsadek in še veliko drugih stvari. Na koncu pa smo dobili posebne knjižice.«

»Na obisk so prišli iz društva za gluhe in naglušne. Obiskala nas je tudi gospa Marija, ki je že od rojstva gluha. Gospod Franc nam je povedal, da je gluhoti druga največja invalidnost. Pokazal nam je budilko, zvonec, aparate in stare aparate. Rekel je, da ima tudi sam polžkov vsadek.«

»Na obisk je prišel gospod Franc, ki je imel polža, in gospa Marija, ki je bila čisto gluha. Povedala sta o njunem življenju. Marija se je že kot dojenček rodila gluha. Marijino življenje je težje kot Francevo. Pokazali so različne predmete za gluhe. Gluhi namesto ust uporabljajo kretnje. Prišla sta od Roka mama in ata. Dali so nam kretnje. Že znam napisati Klara. Ko je bilo konec, smo dobili bombone.«

»Gluhi lahko imajo polžev vsadek. Z njim lahko gluhi slišijo, kaj govorimo. Če je glasba zelo glasna, lahko

je tisti gluh. Ko ima kdo polžji vsadek, mu je lahko zelo hudo. Marija, ki je bila gluha že od rojstva, je z znakovnim jezikom kazala, a težko je govorila. Že od rojstva si je želela otroka, sina in hčerko. Zdaj vem, da ne smem imeti na glasbe.«

»Včeraj smo imeli obisk. Povedali so nam, kako je biti gluh. Na obisk so prišli gluhi. Marija je nam povedala, kako je biti gluh. Ena gospa je pa kazala Mariji s prsti. Rok ima polžji vsadek in zaradi tega ne smemo govoriti drug čez drugega in ne smemo kričati. Ko je govorila Marija o svojem življenju, je ona gospa nam govorila.«

»Včeraj so nas obiskali iz društva za gluhe in naglušne. Gospod Franc nam je pokazal slušne aparate. Gospa Marija nam je povedala o svojem življenju. Trajalo je eno šolsko uro. Dali so nam nasvete. Bilo mi je všeč. Gospod Franc ima polžev vsadek. Tudi gospod Franc nam je povedal o svojem življenju. Gospa ni slišala, že ko se je rodila. Zdaj vem, da je sluh pomemben.«

»Obiskali so nas člani društva gluhih. Povedali so nam, da ne mečemo petard, ker so preglasne. In da ne smemo poslušati preglasne glasbe, ker škoduje ušesom. Lahko nam počni bobnič. Ne smemo kričati, ker nam škoduje. Gospa nam je pomagala razumeti gospo Marijo. Imeli smo se lepo. Zanimiva mi je abeceda za gluhe. Povedali so nam, da ni lahko živeti gluh.«

Obdarili smo najmlajše

Letos smo se v Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Velenje odločili, da polepšamo praznični čas otrokom gluhih in naglušnih staršev in vnukom tistih članov, ki so v društvu skozi leto najbolj aktivni.

Da bi obdaritev potekala malo drugače kot v prejšnjih letih, smo k sodelovanju povabili predstavnice gledališke skupine iz Velenja. V dvorani Mladinskega centra se nas je zbralo kar veliko število. 18 otrok, njihovi starši in stari starši ter ostali člani društva. Najprej je vse prisotne pozdravil predsednik društva Franc Forštner, nato pa smo nadaljevali z glasbo. Ob spremljavi harmonike smo zapeli nekaj otroških pesmi, otroci pa so zaplesali. Sledila je predstava o dedku in babici, ki pulita repo. Otroci so uživali in sodelovali pri igri. Na koncu smo skupaj poklicali Božička, ki je otrokom najprej razdelil bombone, nato pa je ob pomoči predsednika in sekretarke še vsakemu otroku izročil darilo.

Veselje otrok je bilo nepopisno

Veseli smo, da se nas je zbralo tako veliko število in da smo otrokom in njihovim družinam pričarali praznično vzdušje.

Urška Jakob

Kuharska delavnica

Pa saj ni res – vsi smo bili prepričani, da smo za leto 2015 v društvu že končali z aktivnostmi. Vendar pa temu ni bilo tako, saj je Urška poskrbela še za zadnje presenečenje.

Vse člane je povabila na kuharsko delavnico. Gre-

Člani so z zanimanjem spremljali kuharja pri delu

mo, smo se odločili najbolj zagreti in radovedni. Včasih si mogoče katera gospodinja reče, pa saj znam skuhati dovolj različnih jedi, in ko kje prebere kakšen recept, si misli, oh, to je tako komplicirano. Verjemite pa, ko vidiš pravega kuharja na delu, je vse lahko. Naš kuhar Grega je z veseljem predstavil svoje znanje kulinarike tudi nam. Mmmmm, kar želodci so se začeli oglašati od pričakovanja, saj je obljubil, da bo za vse dovolj hrane. Tudi recepte nam je razdelil, dajal koristne nasvete in odgovore na naša vprašanja. Naj povem, da smo imeli odlično večerjo, pa tudi sladica je bila. Jaz osebno sem že vse recepte preizkusila, odlično je pa, tudi težko ni.

Vemo, da te delavnice prinesejo kar nekaj stroškov, si jih pa vseeno želimo čim več, saj se učimo vse življenje. Urška, hvala v imenu vseh, ki smo bili prisotni – najboljša delavnica je bila prihranjena za konec leta.

Milica Krašovec

Kulturni projekti Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije v letu 2016

Gledališka delavnica gluhih

8.–10. aprila 2016, Kranjska Gora,
izvajalec ZDGNS z gostom iz Češke republike

Premiera celovečerne gledališke igre

17. junij 2016, BTC SiTi Teater Ljubljana,
gledališka skupina ZDGNS Tihe stopinje

Likovna kolonija gluhih

24.–26. junija 2016, Maribor,
DGN Podravja Maribor

Foto natečaj

september 2016, Nova Gorica,
izvajalec DGN Severne Primorske
Nova Gorica

Filmska delavnica gluhih

9.–11. septembra 2016,
Kranjska Gora, izvajalec ZDGNS

Mednarodni dan gluhih

17. september 2016, Murska Sobota,
izvajalec DGN Pomurja Murska Sobota

Filmski festival gluhih

15. oktober 2016, Krško,
izvajalec DGN Posavja Krško

Gledališki festival gluhih

12. november 2016, Slovenske Konjice,
izvajalec MDGN Slovenske Konjice Ljubljana

Ste gluhi, naglušni, gluhoslepi ali oseba s polževim vsadkom in bi se želeli naučiti mednarodnega znakovnega jezika?

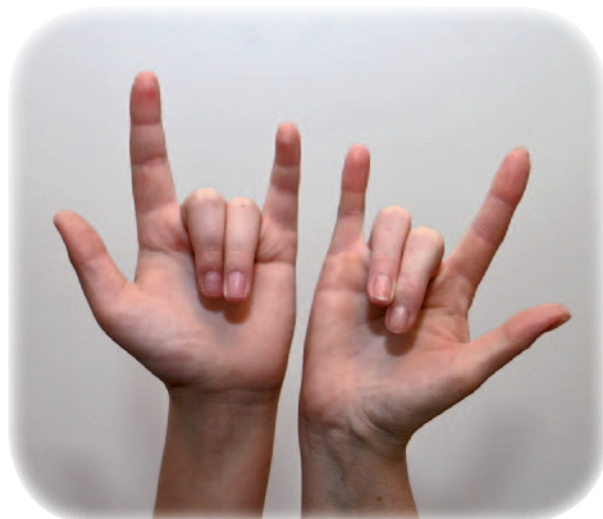
Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
organizira

BREZPLAČNI TEČAJ MEDNARODNEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

Tečaj bo potekal na
Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije
(Drenikova ulica 24, Ljubljana).

V kolikor vas zanima,
se lahko prijavite v matičnem društvu ali na
info@zveza-gns.si.

Rok za prijavo je 21. april 2016.

Nagradna igra »Vklopi razum, zahtevaj račun!«

Od 2. januarja dalje morajo ponudniki blaga in storitev ob vsakem plačilu z gotovino izdati račun prek elektronske naprave, ki izpolnjuje predpisane pogoje in prek spleta omogoča izvedbo postopka potrjevanja računa pri Finančni upravi Republike Slovenije. Finančna uprava račun potrdi, podatke pa shrani, s čimer sta omogočena sledljivost in nadzor nad izdanimi računi.

Finančna uprava Republike Slovenije je 2. januarja na svoji spletni strani objavila nagradno igro »Vklopi razum, zahtevaj račun!« Z nagradno igro želi spodbuditi potrošnike, da zahtevajo, vzamejo in preverijo račune. Za sodelovanje v nagradni igri je treba zbrati 10 računov različnih izdajateljev. Najlažje se sodeluje prek mobilne aplikacije Preveri račun.

Kako sodelovati?

V nagradni igri je mogoče sodelovati na tri načine:

1. Prek mobilne aplikacije »Preveri račun«

V aplikaciji oseba potrdi, da sprejema pravila nagradne igre, in vnese svojo davčno številko. Nato pošlje Finančni upravi RS podatke o računu in ga preveri. Ko to v posameznem krogu nagradne igre potrošnik naredi na desetih računih različnih izdajateljev, se mu samodejno oblikuje paket računov,

Skeniraj račun

s katerim sodeluje v nagradni igri. Mobilna aplikacija je brezplačna in je na voljo v spletnih trgovinah Google Play, App Store in Windows Store. Poleg sodelovanja v nagradni igri potrošnikom tudi omogoča, da preverijo, ali je račun, ki so ga prejeli pri plačilu blaga oz. storitve, pravilno izdan. Vsak ra-

čun mora namreč imeti zaščitno oznako izdajatelja in posebno QR ali črtno kodo.

2. Prek odprtega spletnega portala e-Davki

Prek spletnega portala vstopite v aplikacijo za preverjanje računov. Postopek je podoben kot pri mobilni aplikaciji.

3. Po pošti

Deset računov različnih izdajateljev je treba poslati v kuverti na naslov:

FURS, »Vklopi razum, zahtevaj račun!«, p. p. 270, 1001 Ljubljana

V kuvertu je treba priložiti svojo davčno številko!

V vsakem krogu nagradne igre bodo izžrebane nagrade v vrednosti 15.000 evrov, 10.000 evrov in 5000 evrov. Dodatna nagrada v vrednosti tisoč evrov bo izžrebana za tiste udeležence, ki bodo sodelovali v nagradni igri prek mobilne aplikacije »Preveri račun«. V posameznem žrebanju lahko uporabnik sodeluje z več paketi po 10 računov. Z istim računom lahko sodeluje le enkrat. Žrebanja bodo na vsake tri mesece – konec marca, junija, septembra in decembra. Podrobnejše informacije o nagradni igri (tudi pravila) so objavljene na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije (http://www.fu.gov.si/mediji/nagradna_igra_vklopi_razum_zahtevaj_racun/).

Vir:
FURS

Adem Jahjefendić

Anton Peter (1933–2016)

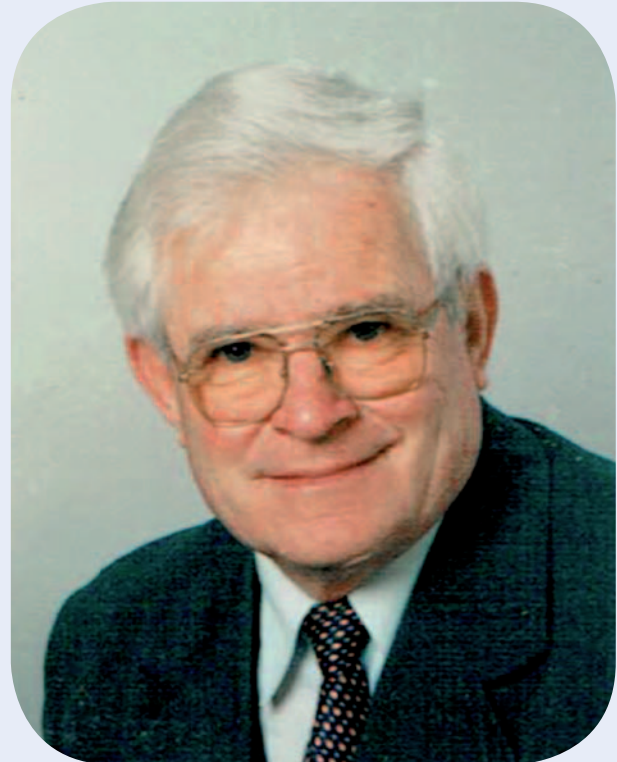
V torek, 16. 2. 2016, smo se na pokopališču v Šentjurju za vedno poslovili od našega dobrega prijatelja in zvestega člana DGN Celje Toneta Petra.

Svoje otroštvo je preživel na Pobrežju pri Ptujju. V rani mladosti je izgubil starše. Kmalu se je zaposlil v Železarni Štore in nato izučil za več poklicev kovinarske stroke. Na delu se je izpopolnjeval, si pridobil mesto kot vodja vzdrževanja ter tam služboval vse do upokojitve.

Na prelepem sončnem, južnem pobočju Rifnika si je ustvaril dom in družino s tremi hčerami. S poštenim, trdim delom, pridnostjo, skromnostjo in prizadevnostjo si je v ožji in širši okolici pridobil mnogo ljudi in prijateljev. Aktiven je bil v krajevni skupnosti, Društvih upokojencev, Planinskem društvu in Celjskem muzejskem arheološkem društvu za zgodovinsko in arheološko raziskovanje Rifnika. Udeleževal se je srečanj, izletov, predavanj in raznih delovnih akcij. Dolga leta je bil vodič za izletnike in obiskovalce Rifnika. Za svoje bogato delovanje in izjemno strokovno znanje je prejel mnogo priznanj Občine Šentjur, Krajevne skupnosti Šentjur, raznih društev in sekcij.

Pred približno tridesetimi leti je prebolel hude srčne težave, vsled česar je močno oglušel. Takoj si je pridobil slušni aparat, da je lahko normalno komuniciral. Na priporočilo prijatelja se je leta 1977 včlanil v DGN Celje. Oba sta skupno pripomogla k večjemu številu novih članov slušno prizadetih iz Občine Šentjur. Gospod Tone je bil med prvimi soustanovitelji prve samopomočne skupine. Aktivno se je vključeval v razne sekcije in tam sodeloval ter s svojim velikim modrim znanjem svetoval in prenašal izkušnje na ostale člane. Bil je tudi redni delegat na letnih skupščinah DGN Celje.

Vsled starosti in težav z zdravjem je bil večje aktivnosti v Društvu primoran počasi opuščati.

A vedno se je zelo razveselil obiskov prijateljev in sočlanov na svojem domu. Še posebno je bil srečen zaradi novoletnega obiska dveh članov Upravnega odbora društva pri njem doma. Žal je bilo to zadnje skupno snidenje.

S svojo bistrostjo in vedrino nas je vse vedno navduševal in pripomogel k odgovornosti v življenju. Znal nas je povezovati, še posebej v odnosih človeka do sočloveka in medsebojne pomoči potrebnim. Za vse to smo gospodu Tonetu vsi zelo hvaležni in smo nanj ponosni. Bogati in srečni smo bili, ko smo živeli v tvojem času.

Dragi Tone, z veliko bolečino v naših srcih se za vedno poslavljamo, a z bogatimi spomini nate bomo skupaj nadaljevali naše delo in poslanstvo.

**V imenu Društva gluhih in naglušnih Celje
Slavko Tanšek**

Slovo od g. Darka Šarca

V mesecu januarju nas je zapustil naš dolgoletni član Darko Šarac. Kljub temu da smo vedeli, da je bil g. Šarac težko bolan, nas je novica presenetila in zelo razžalostila, saj tega res nihče ni pričakoval. Bil je zgled aktivnega življenja in zato v spodbudo vsem. Lansko leto je pri svojih 80-ih letih doktoriral na Fakulteti za arhitekturo. Bil je znan arhitekt ter uspešen karikaturist in je svoje slike razstavljal tudi v našem društvu, kjer je bil pred leti delegat skupščine. Kot arhitekt se je veliko posvečal zgodovini nastanka mesta Ljubljana, kjer je živel od leta 1974. Posebej pa ga je zanimal vpliv vojsk in vojn na nastanek mest. Bil je velik ljubitelj šaha, rad je veliko

bral ter seveda risal. Spominjali se ga bomo kot izredno prijaznega, dobrohotnega in vedoželjnega. Od njega smo se poslovili v petek, 29. 1. 2016, na pokopališču Žale.

Člani Društva gluhih in naglušnih Ljubljana

Ambrož Konrad (20. 1. 1927–16. 2. 2016)

V soboto, 20. 2. 2016, smo se na pokopališču v Žalcu poslovili od našega dolgoletnega naglušnega člana Ambroža Konrada. Dom in družino si je ustvaril v Žalcu. Za časa svojega življenja je služboval v podjetju Emo kot orodjar, svojo službeno pot pa zaključil kot obratovodja v tekstilnem podjetju Metka. Bil je aktiven član Avto-moto zveze Slovenije, Modelarskega društva Celje in Društva gluhih in naglušnih Celje. Zadnja leta je v domačem okolju izdeloval umetne rože iz najlona in izdelke iz lesa.

Vsem žalujočim izrekamo iskreno sožalje.

Člani Društva gluhih in naglušnih Celje

Gezu Čarniju v slovo

Tako kot reka v daljavo se izgubi,
odšel si tiho brez slovesa,
za seboj pustil si spomin na naša
skupna srečanja.

Le srce in duša vesta, kako boli,
ko več te med nas ne bo.

Od njega smo se poslovili 13. 2. 2016
na pokopališču v Murski Soboti
člani samopomočne skupine DGNP,
predsednik društva Ignac Jakopina,
sekretar društva Branko Gornjec
in ostali člani društva.

Naj ti bo lahka prekmurska zemlja.
Počivaj v miru.

DGN Pomurja Murska Sobota
in posebej člani samopomočne skupine

Letovanje socialno ogroženih gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom

V okviru posebnega socialnega programa Ohranjanja zdravja, rehabilitacija oseb z okvaro sluha bo Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije tudi v letu 2016 organizirala brezplačno letovanje socialno ogroženih članov društev in njihovih družin.

V začetku meseca marca je Zveza objavila razpis, ki je bil posredovan v društva gluhih in naglušnih po Sloveniji. Letovanje socialno ogroženih članov in njihovih družin bo tako kot v preteklih letih potekalo v Počitniškem domu Kranjska Gora. Razpisanih je pet terminov v času od 9. 5. do 29. 5. 2016.

Ker gre za brezplačno letovanje, je pri prijavi oz. izboru oseb treba upoštevati naslednje kriterije socialne ogroženosti:

Osnovna kriterija:

- oseba z okvaro sluha ima odločbo o priznani telesni okvari, potrjen izvid specialista ORL z avdiogramom oz. drug dokument, kjer je razvidna okvara sluha;
- posameznik oz. družina nima dovolj sredstev za preživljanje in nima premoženja, ki bi omogočilo preživetje.

Med sredstva oz. dohodke spadajo plača, bolniško nadomestilo, starševsko nadomestilo (porodniško nadomestilo, očetovsko nadomestilo ...) pokojnina, dohodek od študentskega dela, avtorsko delo, dohodek od premoženja, dohodek iz kmetijske dejavnosti, preživnina, ki jo prejemajo otroci, družinska pokojnina, ki jo prejemajo otroci, nadomestilo življenjskih stroškov, ki ga izplačuje Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje iz naslova Aktivne politike zaposlovanja, invalidnina, ostali prejemki iz naslova Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, katastrski dohodek, dobiček iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti, dobiček iz naslova kmetijske dejavnosti, drugi dohodki po Zakonu o socialnem varstvu.

Dodatni kriteriji:

- brezposelnost,
- aktivno iskanje zaposlitve,
- prejemanje pravic iz naslova javnih sredstev (otroški dodatek, denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, državna štipendija, znižanje plačila vrtca, dodatna subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosil za učence, subvencija prevozov za dijake in študente, oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika, subvencija najemnine, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in pravica do plačila prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje).

Ostali kriteriji:

- posameznik živi sam,
- družina s tremi ali več otroki,
- večgeneracijska družina,
- posameznik je aktiven član društva gluhih in naglušnih,
- čas vključitve v društvo (prednost imajo tisti, ki so dlje časa člani društva),
- pogostost koriščenja brezplačnega letovanja (prednost imajo tisti, ki brezplačnega letovanja še niso koristili).

Zveza društev gluhih in naglušnih v okviru programa poravnava stroške bivanja in organiziranega kosila ter večerje. Za prevoz članov stroške poravnava matično društvo. V času letovanja socialno ogroženih oseb z okvaro sluha in njihovih družin Zveza organizira tudi animacijo (risanje, kviz, sprehodi, družabne igre ...). Vodi jo za to usposobljena animatorica, ki izhaja iz vrst oseb z okvaro sluha.

Vkolikor menite, da ste upravičeni do zgoraj omenjenega brezplačnega letovanja, se o možnostih letovanja pozanimajte v matičnem društvu, katerega član ste.

Razpis za brezplačno letovanje socialno ogroženih gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb ter njihovih družin v Kranjski Gori – 2016

V mesecu marcu smo v vsa društva poslali razpis za brezplačno letovanje in rehabilitacijo socialno ogroženih gluhih, naglušnih in gluhoslepih oseb ter njihovih družin. Letovanje z rehabilitacijo bo potekala v Počitniškem domu v Kranjski Gori. Razdeljeno bo v pet petdnevni

terminov v času od 9. 5. 2016 do 29. 5. 2016.

Za brezplačno letovanje in rehabilitacijo se lahko prijavite v matičnem društvu. **Društva bodo prijave zbirala do 8. aprila 2016** in jih posredovala na Zvezo.

